

729

EL JOC INSTITUCIONAL

materials per les demarcacions

MINYONS ESCOLTES i

GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA

EQUIP GENERAL DE BRANQUES

MAIG de 1.990

Aquest és un dossier "esborrany" sobre el dinamisme metodològic del "joc institucional", que des de l'Equip General de Branques, fa uns mesos estem treballant.

La intencionalitat del treball, és prou clara: posar a debat aquest dinamisme per tal de donar una coherència metodològica entre les diferents branques.

Esperem que les planes que segueixen, siguin un element iniciador, pels equips que ho voleu treballar, però també que sigui un estri clarificador per aplicar el mètode a partir de concepcions ben clares.

A PRÓPOSIT DE LA PRÀCTICA DE LES INSTITUCIONS

L'escoltisme i el guiatge té el propòsit d'educar els nois i les noies de manera que esdevinguin homes i dones compromesos, solidaris i lliures, amb capacitat per expressar les seves idees i de dur-les a terme de forma responsable.

Els dinamismes del mètode escolta i guia (vida en equip, pedagogia del projecte, progrés personal, compromís, joc institucional i fraternitat) articulen un tipus de funcionament, per tal d'assolir el propòsit plantejat.

Cadascún dels dinamismes s'esdevé funcional i té sentit en la metodologia escolta i guia, quan entra en relació amb els altres, de tal manera que són estris útils (d'acord amb la proposta d'home i societat) precisament quan tots ells estan en funcionament.

Aquesta característica relaciona planteja dificultats a l'hora de parlar únicament d'un dinamisme rera l'altre, però aixó no ens ha de privar d'intentar fer una abstracció de cadascún d'ells, per analitzar-lo en una certa profunditat.

Tenint present aixó, quan parlem del joc institucional -pelat- ens hem de referir a les vies de participació dels nois/es en la gestió i govern de la pròpia unitat, així com dels mecanismes d'una societat democràtica, en la que cal aprendre a participar, tant és així que si considerem que ells són els protagonistes de la seva pròpia acció, creiem que també ho han de ser en la gestió i el govern.

Les institucions ens facilitaran els mecanismes de decisió, organització, gestió i reflexió, les quals són uns bons canals a través dels quals el noi/a es fa responsable del seu entorn.

Amb aquestes institucions es pretén que els nens/es s'habituin a prendre decisions, a responsabilitzar-se i a donar-ne raó. Els nens/es aprenen que no viuen sols i que, per tant no poden prendre les decisions pensant només en ells mateixos, sinó que la seva actuació té repercussions en el seu cercle: la seva actuació pot afavorir a entorpir la marxa del curs.

També aprenen que, abans de prendre una decisió que afecta al grup, cal escoltar la veu de tots. Van prenent consciència de ser membres d'una col·lectivitat que espera la seva aportació i la seva participació. La participació, peça clau, és indispensable perquè les institucions funcionin, compleixin la seva funció i tinguin sentit, tant per aconseguir millor un determinat col·lectiu, en un entorn plural i complex, com per la relació i enriquiment humà.

En el camp educatiu, quan parlem de la "participació" no ho podem entendre com un contingut específic a donar, amb un començament i un final, sinó com un procés, que arrenca des de l'edat molt petita i que es va consolidant, es va habituant en la mesura que avança l'edat del noi/a. Aixó doncs és una acurada educació d'un hàbit molt concret i molt important.

En la proposta metodològica que fem del joc institucional, mantenim la divisió dels poders en: legislatiu, governatiu i judicial, reproduïnt el model més extès en els països democràtics de la nostra societat.

A partir de la posada en pràctica del joc democràtic, les institucions queden reforçades per la voluntat de tot el col·lectiu que en formen part. Quan parlem de democràcia no cal entendre-ho simplement, com un joc en el que guanyen les majories, i les minories queden anorreades. Precisament a l'hora dels acords cal ésser respectuosos amb els drets de les minories. Però, de fet, el que cal potenciar entre nosaltres, és prendre els acords per consens de grup. Sabem que el consens no és fàcil d'aconseguir, perquè aixó vol dir que tots els membres d'un grup han d'estar-hi d'acord i, evidentment, implica la renúncia de certs aspectes particulars, a favor d'un acord comú. Però té la gran avantatge i importància que l'acord és de tots i cadascún.

Un altre aspecte a considerar és el paper dels caps, els quals com educadors d'un determinat model, han de donar exemple de consideració recíproca i de cooperació entre ells, malgrat les seves diferències, si no tenen poques possibilitats de ser convincents a l'hora de demanar als nens/es, respecte a ells mateixos i el tenir un veritable esperit democràtic.

Finalment, doncs, és també a partir de la pràctica del Joc Institucional que es fomenten les actituds de participació democràtica dins la col·lectivitat, la qual cosa incideix directament en l'actitud de compromís, d'acció i de servei envers a un mateix, amb els altres, amb el país i amb Déu, tal com pretenem en la nostra tasca educadora.

Barcelona, febrer 1990

EL JOC INSTITUCIONAL

SINTESEI

A partir del joc institucional, s'estableixen les vies de participació i expressió del noi/a en la gestió, govern i desenvolupament de la vida a la unitat.

Cada noi/a ha de tenir accés als diferents òrgans institucionals.

És una forma pràctica d'entrenament pel joc democràtic.

El noi/a se sent responsable i membre actiu d'allò que ell n'és protagonista.

Es recullen i diferencien tres poders:

Legislatiu: que estableix les normes i regles de convivència i joc de la unitat.

Governatiu o executiu: porta el govern de la unitat, dia a dia, d'acord amb allò legislat. Fa el seguiment del projecte.

Judicial: revisa l'estil de la unitat, d'acord amb la LLei, i revisa el progrés dels nois/es (compromís).

	LEGISLATIU	GOVERNATIU	JUDICIAL	
	<i>CURS</i>	<i>PROJECTE</i>		
LLiD	Assemblea	Taula d'Acció	Consell de Roca	Consell
RiNG	Assemblea	Consell de Caps	Consell Expedició	Consell d'Honor
PiC	Assemblea	Consell de Caps	Consell de Coordinació	Consell d'Unitat

LES INSTITUCIONS I ELS ALTRES DINAMISMES

Les institucions tenen per propòsit regular, canalitzar i organitzar internament a la unitat. Ens permetrà conduir i limitar les iniciatives individuals per un màxim profit del grup i de la persona. Les institucions juguen un paper primordial en la interacció entre el progrés del grup i el de cadascú mitjançant la pedagogia del projecte, que doten de contingut funcional a les institucions. A la vegada, la pedagogia del projecte, juntament amb el progrés personal doten de contingut pedagògic a les institucions, perquè eduquen el principi de la democràcia (joc democràtic) i el del propi progrés (d'avançar).

Les institucions ens permeten ajudar a créixer com a persona dins el joc democràtic i fer el seguiment de cadascú i així poder vertebrar el progrés personal.

En una primera etapa de progrés tothom participa en el poder legislatiu, dins la segona etapa de progrés hom legisla i judica i, ja a la tercera etapa, hom participa de la vida plena de la unitat: legisla, judica i governa, participant activament de la vida de la unitat. En síntesi a cada etapa de progrés li correspon un esglaió més en la gestió de la unitat.

Dins els tres àmbits del compromís, les institucions condueixen el de grup, orienten l'àmbit personal i desvetllen inquietuds envers el social.

Les institucions són les eines que ens permetran elaborar i adaptar, posar en pràctica i revisar les regles de joc a partir dels valors que es desprenen de la Llei.

Les institucions són el mecanisme de connexió i canalització entre el petit grup i la unitat i a la inversa (viatge d'anada i tornada). L'existència de les institucions i del petit grup donen vida al joc democràtic.

És a partir de la pràctica de la participació i de l'entesa entre els diferents membres del grup, que el noi/a no es tanca en si mateix i és capaç d'obrir-se als demés i als diferents punts de vista dels companys.

És una primera acció de solidaritat i fraternitat amb tots els que l'envolten, primer graó per entendre el veritable sentit de sentir-se germans de tothom.

BRANCA LLOPS I DAINES

EL JOC INSTITUCIONAL A LES UNITATS DE LLOPS I DAINES

En la nostra proposta de Joc Institucional als Estols, partim del desig d'educar als nens/es com a ciutadans democràtics. Si és així, ens cal organitzar la Unitat de manera que en ella puguem posar a la pràctica els valors democràtics que volem educar.

La proposta a LLiD, integrada, com en les altres branques, una repartició dels poders legislatiu, executiu i judicial entre les Institucions. Inclou, també, quins membres de la Unitat formen part de cadascuna d'elles i el perquè; i delimita les funcions de les mateixes.

No ens oblidem pas del paper que li toca representar al cap. Pot semblar, a primer cop d'ull, que si els nois/es tenen ja els tres poders repartits i poden fer i desfer tots els afers de la Unitat, els caps hi tenen poc paper a jugar, cosa que no és certa. D'altra banda, també es pot entendre que el paper del cap de LLiD és jugar amb mà esquerra per a fer funcionar l'Estol tal i com a l'equip de caps li sembla correcte, fent veure als LLiD que són idees seves i que són ells els qui ho decideixen; tampoc aquesta intervenció és correcta.

Estem convençuts que el paper del cap ha d'ésser, en primer lloc, el d'organitzar la Unitat constituïnt les Institucions i omplint-les de sentit i, en segon lloc, ensenyar als LLiD el funcionament correcte d'un organisme d'aquesta mena (és a dir, si hem d'aportar propostes, si ens hem d'escoltar, si hem d'estar tots d'acord, si hem de fer unes normes,...).

Una tercera intervenció del cap és mantenir el caliu i la necessitat d'aquestes Institucions, per tant, haurà de motivar, orientar, criticar, donar paper a tothom,... I, per acabar, li caldrà ensenyar a valorar la feina feta i a aprendre de les revisions per anar millorant la seva tasca.

Així definida, la tasca del cap, és educadora, en el bon sentit del terme, per això cal que l'equip de caps no oblidí plantejar-se uns objectius a aconseguir dins aquest marc d'educació per a la Democràcia, per tal de fer més senzill i més ben dirigit el seu paper dins l'Estol.

Trobarem tots aquests aspectes resumits i relacionats entre ells en el quadre que inclourem a continuació, però volem encara resaltar un altre aspecte: l'estreta relació que tenen les Institucions amb la Pedagogia del Projecte i amb el Progrés Personal.

Analitzem-ho una mica! Tenim una Institució legislativa, l'Assemblea, que una bona part de les seves funcions estan destinades a legislar el projecte. A l'Assemblea

es fan la presentació de les propostes, l'elecció d'una acció, la presentació i aprovació de la planificació d'aquesta acció, i la revisió un cop acabada. Quant a contingut, perdria l'Assemblea si no fem Accions o si aquestes les decideixen i planifiquen els caps, ja que només tindria la funció de fer, aprovar i revisar les "Regles de joc". I això no és tot!

L'òrgan executiu de l'acció, el Consell d'Acció, que en fa tota la planificació i el seguiment, incloent-hi modificacions quan és necessari, no té cap raó d'existir sinó valorem amb tota la seva importància la Pedagogia del Projecte i deixem que els LLiD hi agafin tot el protagonisme.

El Progrés Personal, un dinamisme del mètode que agafa tota la seva importància en tant que els LLiD no solament progressen, sinó que, a més, són capaços d'adonar-se del seu progrés i d'encaminar-lo. Hi ha una Institució, la funció de la qual és exclusivament, revisar el progrés. Estem parlant del Consell d'Estol o també anomenat de Roca.

El Consell d'Estol, òrgan judicial de la Unitat de LLiD, s'encarrega de valorar el progrés personal dels que volen fer la Promesa i de tots aquells que ja l'han feta, i alerta, aquesta valoració no la fan els caps tots sols, sinó que aquest Consell l'integren tots aquells nens/es que han fet la Promesa, és a dir, tots aquells dels quals estem valorant el progrés. I encara més, la Taula, l'òrgan executiu de la vida de la Unitat, vetlla per aquest progrés, tot fent el seguiment de la marxa de l'Estol, de cadascuna de les Sisenes i dels seus membres.

Podríem continuar l'anàlisi, però ens sembla que el quadre de les Institucions és ja prou clarificador i deixem sols anotades unes qüestions que us poden fer continuar aquesta reflexió:

-No donen també les Institucions funció i contingut a alguns dels càrrecs de dins les Sisenes?

-Hem vist com es recollia la Promesa dins les Institucions, però, i el Compromís, no és en aquest marc on prenen forma de la mateixa manera que en prenen en el de la Sisena?

-Educar democràticament no és una bona manera de possibilitar l'obertura als altres que tant ens amoina?

Ja en seguirem parlant!

Equip Branca LLiD

LES INSTITUCIONS A LLID

COM EN DIEM	QUI HI HA	QUINA FUNCIO	INTERVENCIÓ DEL CAP	FASES DEL CURS
ASSEMBLEA	<ul style="list-style-type: none"> Tots els membres de la Unitat 	<ul style="list-style-type: none"> Confeccionar, aprovar i revisar les regles de Joc Prendre les decisions que afectin a la marxa del curs 	<ul style="list-style-type: none"> Moderador Orientador Engrescant l'Assemblea 	<ul style="list-style-type: none"> Funciona regularment durant tot el curs
TAULA	<ul style="list-style-type: none"> Caps d'Unitat Siseners 	<ul style="list-style-type: none"> Seguiment de la marxa de la Unitat, la Sisena i dels seus components 	<ul style="list-style-type: none"> Motiva, ensenya i fa: criticar i aportar solucions sobre la marxa de la Unitat 	<ul style="list-style-type: none"> Funciona un cop s'ha constituït la Unitat i d'una manera periòdica durant tot el curs.
CONSELL D'ACCIO	<ul style="list-style-type: none"> Caps d'Unitat Segons de Sisena Altres membres necessaris 	<ul style="list-style-type: none"> Planificació i seguiment del Projecte amb les modificacions pertinents 	<ul style="list-style-type: none"> Dotar-ho de continguts pedagògics Enriqueix les propostes aportant idees i recursos necessaris 	<ul style="list-style-type: none"> Es remodela per cada nou Projecte de la Unitat Funciona regularment mentre dura el Projecte
CONSELL DE ROCA O D'ESTOL	<ul style="list-style-type: none"> Tots els membres de la Unitat que han fet la Promesa Caps d'Unitat 	<ul style="list-style-type: none"> Valorar el Prog. Personal dels LLID que volen fer i que han fet la Promesa Preparar la Festa de la Promesa 	<ul style="list-style-type: none"> Moderador Orientador Ensenya i fa valorar 	<ul style="list-style-type: none"> Funciona periòdicament durant totes les fases del curs per tractar temes de Progrés
LEGISLATIU				
EXECUTIU				
JUDICIAL				

BRANCA RÀNGERS i NOIES GUIES

EL JOC INSTITUCIONAL A LES UNITATS DE RÀNGERS i NOIES GUIES

El joc democràtic s'expressa, a la Unitat de RiNG, mitjançant l'Assemblea, el Consell de Caps, el Consell d'Expedició i el Consell d'Honor. Del conjunt de totes elles en diem INSTITUCIONS i cadascuna representa un dels tres poders que mouen les societats democràtiques.

L'ASSEMBLEA

Representa el poder legislatiu. Està formada per tots els membres de la Unitat RiNG. és el màxim òrgan de decisió de la Unitat: representa, doncs, la sobirania del grup. és l'Assemblea l'encarregada de debatre i decidir les qüestions més importants que es donen a la vida de la Unitat durant el curs. D'entre aquestes, cal significar: triar l'expedició, debatre i assumir la Carta d'expedició, revisar...

L'Assemblea queda regulada com a tal i adopta aquest nom, quan la Unitat ha quedat constituïda. No totes les reunions de tots els membres de la Unitat són Assemblea; només ho són quan cal prendre decisions importants que afectin la marxa de la Unitat.

El temps fonamental però de funcionament de l'Assemblea és la fase de llençament i realització de projectes durant la qual es reunirà periòdicament.

És absolutament recomanable intentar arribar a acords pel consens utilitzant només les votacions com a mecanisme de reforç.

CONSELL DE CAPS

Representa el poder executiu de forma regular durant el curs. Està format pels caps d'Unitat i els caps de patrulla i és l'encarregat de vetllar per la bona marxa global del curs, fer el seguiment de les patrulles i redactar la Carta d'expedició.

CONSELL D'EXPEDICIÓ

Representa el poder executiu periòdicament durant l'expedició. Es crea de nou a cada nova expedició i està format pels caps d'Unitat i els responsables de tasques. Aquests responsables són especialistes tècnics dels comites que requereix la pròpia

expedició.

Té per funció: vetllar per la bona marxa de l'expedició fent el seguiment dels objectius parcials i globals de la mateixa i assegurar-ne la seva coordinació a través de revisions periòdiques.

CONSELL D'HONOR

Representa el poder judicial. Està constituït per tots els membres de la Unitat que han fet la Promesa.

Es el responsable de vetllar per la puresa de l'estil i pel compromís personal, així com per l'acompliment de les regles de joc. Treballa la Llei: a cada Carta d'expedició determina aquells punts de la Llei en els quals cal que aprofundeixi la Unitat.

És l'única institució que pot reunir-se en qualsevol moment del curs, en funció de les cartes d'expedició o puntualment, quan la situació ho requereixi.

Els Consells d'honor són un bon moment de revisió i intercanvi sobre qüestions del progrés personal dels nois/es (abans de les Promeses, abans de la festa del pas...).

Equip Branca RiNG.

LES INSTITUCIONS A RING

COM EN DIEM	QUI HI HA	QUINA FUNCIÓ	INTERVENCIÓ DEL CAP	FASES DEL CURS
ASSEMBLEA	<ul style="list-style-type: none"> Tots els membres de la Unitat 	<ul style="list-style-type: none"> Màxim òrgan de decisió 	<ul style="list-style-type: none"> Moderador Orientador Catalitzador d'idees 	<ul style="list-style-type: none"> A la Fase de Contacte mentre no es creen les altres Institucions Durant el curs per decisions importants (triar la expedició, ratificar la Carta...)
CONSELL DE CAPS	<ul style="list-style-type: none"> Caps d'Unitat Caps de Patrulla 	<ul style="list-style-type: none"> Vetlla per la bona marxa global del curs Seguiment del dia a dia de les Patrulles Redactar la Carta 	<ul style="list-style-type: none"> Vetlla per la consecució d'objectius Pedagògics proposats inicialment 	<ul style="list-style-type: none"> Un cop estabertes les Patrulles, funciona de forma regular durant tot el curs.
CONSELL D'EXPEDICIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Caps d'Unitat Responsables de feines dins de l'Expedició 	<ul style="list-style-type: none"> Vetlla per la bona marxa de l'Expedició Seguiment dels objectius parcials i globals 	<ul style="list-style-type: none"> Aporta recursos i ajut Motiva les propostes Animador 	<ul style="list-style-type: none"> Es crea nou per cada Expedició de la Unitat. Es reuneix periòdicament mentre dura l'Expedició.
CONSELL D'HONOR	<ul style="list-style-type: none"> Tots els membres de la Unitat que han fet la Promesa Caps d'Unitat 	<ul style="list-style-type: none"> Vetlla per la puresa de l'espai i pel Compromís Personal Actua en incompliments de les normes de joc 	<ul style="list-style-type: none"> Modera Regula Coordina 	<ul style="list-style-type: none"> Durant el curs per fer "revisió i intercanvi" Pot funcionar durant la Fase de Contacte Quan hi ha una situació que ho requereix.
LEGISLATIU				
EXECUTIU				
JUDICIAL				

BRANCA PIONERS i CARAVEL·LES

EL JOC INSTITUCIONAL A LES UNITATS DE PIONERS i CARAVEL·LES

El joc democràtic s'expressa a la Unitat de PiC amb l'Assemblea, Consell de caps, Consell de Coordinació i Consell d'Unitat. Cadascuna d'aquestes institucions representa un dels tres poders de qualsevol societat democràtica.

L'ASSEMBLEA

Representa el poder legislatiu. Formada per tots els PiC i els caps. És on es decideixen els passos més importants de la vida de la Unitat durant el curs. Les seves funcions més significatives són: la formació dels equips, el debat i aprovació de la Constitució i la presentació, elecció i revisió d'empreses. A l'Assemblea també es tractaran temes concrets de funcionament que poden afectar a tot el grup.

Observacions:

-L'Assemblea adopta aquest nom quan la Unitat ha quedat constituïda. No totes les reunions del grup són Assemblees, només ho són quan cal prendre decisions importants que afectin a la marxa de la Unitat.

-Podrà convocar una Assemblea qualsevol membre de la Unitat.

-Les Assemblees de caràcter ordinari es celebraran, a poder ser, d'acord amb un calendari preestablert.

-S'intentarà sempre evitar les votacions, que poden crear malestar, i mirarem d'arribar al consens per prendre decisions.

CONSELL DE COORDINACIÓ

Representa el poder executiu mentre dura l'empresa. Format pels caps d'Unitat, caps d'equip i responsables de comitès o especialistes que puguin aportar la seva experiència en la coordinació d'una empresa determinada.

És l'encarregat de portar a la pràctica els acords presos en Assemblea. Té la missió de solucionar els problemes tècnics que no s'hagin previst, coordinar el treball dels equips, fer una programació i un calendari i vetllar perquè tot esvagi executant a temps.

Observacions :

- Es reuneix periòdicament per tal de fer el seguiment de l'empresa.
- No pot prendre cap decisió.(Presenta les seves propostes a l'Assemblea).

CONSELL DE CAPS

Representa el poder executiu de forma regular durant el curs. Està format pels caps d'Unitat i els caps d'equip. La seva feina és la de revisar el funcionament dels equips (responsabilitats, relació, ambient...) i vetllar per la bona marxa del curs.

Observacions :

- Es reunirà periòdicament a partir de la fase de Constitució.
- S'ha de procurar fer una crítica constructiva.
- La informació ha de retornar als equips.

CONSELL D'UNITAT

Representa el poder judicial. Format per tots els nois/es que han pres el compromís d'ésser PiC, més els caps d'Unitat. Vetlla pel progrés personal dels PiC, preparació del Compromís i estil de la Unitat, sempre d'acord amb la Llei i la Constitució.

Observacions :

- És un bon lloc per tractar temes més profunds de relació entre els PiC o bé la crisi que es puguin produir dins de la Unitat.
- S'ha d'intentar fer els Consell d'Unitat a un lloc adient, que ens permeti tractar els temes amb relaxació i tranquil·litat.
- La seva periodicitat l'establiran els membres del Consell.
- Es la única institució que funciona a la fase de contacte.

Equip Branca PiC.

LES INSTITUCIONS A PIC

Institut Escorts
 Grup Scout de Catalunya
 EQUIP GENERAL DE BRANQUES
 Febrer 1990

COM EN DIEM	QUI HI HA	QUINA FUNCIÓ	INTERVENCIÓ DEL CAP	FASES DEL CURS
LEGISLATIU	<ul style="list-style-type: none"> Tots els membres de la Unitat 	<ul style="list-style-type: none"> Prendre les decisions que afectin a la marxa del curs i de la Unitat 	<ul style="list-style-type: none"> Moderar Vetllar per la participació de tothom i el respecte mutu 	<ul style="list-style-type: none"> F. Contacte: No funciona F. Constitució: Formació d'Equips, discussió i aprovació de la Constitució F. L. I. Projectes: Presentació i elecció
CONSELL DE CAPS	<ul style="list-style-type: none"> Caps d'Unitat Caps d'Equip 	<ul style="list-style-type: none"> Vetlla per la bona marxa global del curs Seguiment del dia a dia dels Equips 	<ul style="list-style-type: none"> Orientar i ajudar els Caps d'Equip a revisar la Unitat i els Equips, i a aportar solucions als problemes que es presentin 	<ul style="list-style-type: none"> Un cop establerts els Equips, funciona de forma regular durant tot el curs.
CONSELL DE COORDINACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> Caps d'Unitat i d'Equip Responsables i especialistes quan la seva presència sigui necessària 	<ul style="list-style-type: none"> Coordinar i vetllar per la bona marxa global de l'Empresa Seguiment dels objectius parcials i globals de l'Empresa 	<ul style="list-style-type: none"> Aportar recursos Fer tocar de peus a terra en la planificació del Projecte 	<ul style="list-style-type: none"> Funciona regularment mentre dura l'Empresa
CONSELL D'UNITAT	<ul style="list-style-type: none"> Tots els membres de la Unitat que han fet el Compromís 	<ul style="list-style-type: none"> Vetlla per l'estil de la Unitat d'acord amb la Lle i la Constitució Preparació de Compromís i seguiment del Progrés Personal 	<ul style="list-style-type: none"> Crear un clima de confiança i participació Exponent de l'estil de vida Escolta Motivar i orientar la revisió del Progrés Personal 	<ul style="list-style-type: none"> F. Contacte: Es la única que funciona. Prepara l'Assemblea Constituent Durant la resta del curs es reuneix periòdicament

BRANCA TRUC

EL JOC INSTITUCIONAL A LA BRANCA TRUC

La cèl.lula bàsica de la branca TRUC és el grup. El grup és l'espai relacional on es produeixen els moviments necessaris per al progrès personal de cada jove.

En el si del grup és on apareixen les propostes, es prenen les decisions, s'elaboren les planificacions, es realitzen les accions i s'avaluen els progressos, resultats i actituds.

En el grup es treballen i s'instauren les normes de convivència i de gestió, i es resolen els conflictes que necessàriament apareixen.

En el grup es creix i es celebra la fe i es comparteix el goig i el dolor del servei.

Habitualment, en un agrupament escolta i guia, no trobem més d'un grup de Truc i per tant totes les relacions que hi estableix són de línia vertical, amb les altres unitats de l'Agrupament o bé amb l'equip de caps. Aquestes relacions de tipus vertical són competència de l'animador.

Si hi hagués altres grups de Truc en un sol agrupament hom podria pensar que caldria establir unes institucions de relació horitzontal com en les altres branques del nostre moviment. Aixó no és així, cal que recordem que el grup de Truc es distingeix per la seva autonomia i, per tant, les relacions amb d'altres grups de Truc, siguin o no del mateix agrupament, es limiten a ser de tipus informatiu, i si cal que siguin coordinats, aquestes tindran un caràcter puntual i no de tipus rector ni vinculant.

En una altra perspectiva en els grups de Truc, no s'institucionalitzen càrrecs de tipus permanent, ni jeràrquic, que són la base del joc institucional en d'altres branques, sinó que l'especialització de funcions és puntual i no institucional: es defineix en funció de rols i no d'estatus.

Tan sols la presència i acció de l'animador distingeix el grup de Truc, d'altres grups de joves de caràcter autogestiu i autònom, i és per aixó que el grup de Truc és una eina educativa dins del moviment escolta i guia. És l'animador l'única institució al grup però no és una institució horitzontal sinó vertical, marcada de forma explícita en el seu rol i en el seu status, tot i que el seu estil d'intervenció sigui sovint poc distanciat de la resta dels joves del grup.

Equip Branca TRUC.

APUNTS DE TREBALLS, QUESTIONS, IDEES, ESBORRANY,..

EL PERQUÈ DE LES INSTITUCIONS:

- Per moderar el funcionament del cos social.
- Potser per organitzar la vida social?
- Vivim en un sistema democràtic que es caracteritza per una representativitat. Aquesta es transmet, visualitza i representa en unes institucions. Aquestes institucions conformen el joc democràtic on es mou la nostra societat.
- Per una necessitat d'organitzar-se d'una forma operativa i coherent.
- Com a forma "d'organització".
- Sistema d'organització i de participació en una societat.
- Per a estructurar la vida social.
- Per a representació de la societat dins i fora de la mateixa.
- Per a cobrir unes necessitats que la iniciativa privada no cobreix.
- Per a coordinar la cobertura d'aquestes necessitats.
- Per a regular de forma consensuada el funcionament de la societat.
- Perquè l'ordenació de les relacions humanes es deriva de la mateixa naturalesa social de l'home (I deriva necessàriament en els camps legislatiu, governatiu i judicial).
- En tota col·lectivitat cal establir un model d'organització i unes regles de joc, on tothom hi prengui part.
- Possibilita la participació social. Ordena el dia a dia.
- Per organitzar la societat.

FUNCIONS DEL PODER LEGISLATIU:

- Fer les lleis o normes que regulen la vida de la societat derivats de les seves necessitats.

- Establir les lleis, normes i procediments.
- Fa les lleis que regulen la societat.
- Estableix les normes. D'acord amb la voluntat del poble? o amb uns criteris preestablerts?
- Fer les lleis que han de regir la societat oberts a les possibles modificacions d'aquestes.
- Aprovar o desestimar les "propostes" provinents dels altres poders o de la societat.
- Fer les lleis: normes d'organització d'una societat. Lloc on es fa el debat del qual surten les línies de funcionament d'un estat.
- Aprova les lleis que han de regular els diferents aspectes de la vida social i política. (Seguint les normes democràtiques, cal ser conseqüent amb uns programes polítics legitimats pel suport dels ciutadans en eleccions, referèndums,...)

FUNCIONS DEL PODER GOVERNATIU:

- Gestiona segons les normes o lleis establertes.
- Executa i porta a terme les normes... que el legislatiu li encomana.
- Executar les lleis. Fa que es portin a la pràctica.
- Fer arribar al legislatiu les possibles modificacions
- Gestionar la societat d'acord a uns principis establerts: Ambit econòmic,social,...
- L'encarregat de portar a terme les decisions del legislatiu.
- Pot o ha de presentar línies d'actuació al legislatiu
- Posar en pràctica els mecanismes per a què les lleis siguin efectives.

FUNCIONS DEL PODER JUDICIAL:

- Emetre veredictes quan hi ha un conflicte.
- Vetllar per l'acompliment de les lleis.

- Arbitrar en cas de litigi.
- Regular els incompliments de norma.
- Regular els conflictes en l'aplicació de les lleis.
- Vetllar perquè s'acompleixin les lleis.
- Jutjar el funcionament de les lleis per part de la societat i treure'n les seves conclusions fent-les arribar als demés poders.
- Intentar comparar si les actuacions dels individus estan o no allunyades del que algú ha definit com "normal" o "legal".
- Fer executar les lleis.
- Controlar l'acompliment de les lleis per part dels ciutadans i sancionar en cas que aquests les vulnerin.
- També, "escoltar" els ciutadans que se sentin discriminats quan els poders públics fan abús de poder.
- Vetllar perquè l'actuació de grups o individus estigui dintre del marc que es desprén de les lleis.

FUNCIONS DE L'INSTITUCIÓ LEGISLATIVA DINS EL MÈTODE ESCOLTA I GUIA:

- L'Assemblea pren els acords que afecten al funcionament de tota la Unitat. Dóna el marc on es desenvoluparà la vida d'Unitat.
- Fer les normes (hàbits/línies) de les Unitats.
- Prendre les decisions que impliquen a la Unitat.
- Fer les normes de funcionament del grup.
- Decidir les coses que ha de fer el grup.
- Estableix la forma de funcionament dins la Unitat:
 - hora de començar-acabar
 - sortides, camps
 - activitats que vulguin fer.
- L'Assemblea de la Unitat elaborarà la "CARTA" (Constitució).

- Estableix normes de funcionament i regles de joc pròpies del grup concret.
- Estableix normes a partir de l'estil de vida escolta (Llei).
- Consensuar les normes mínimes de constitució i funcionament de la Unitat (i dels petits grups).
- Decidir els projectes a realitzar, acordar-ne la planificació i preveure les revisions (parcial i final).
- Crear "marcs" d'actuació tant en l'àmbit general, com en actuacions concretes o de curta durada.
- A quants "marcs" s'ha d'ajustar a (en el cas d'actuacions concretes) les diferents realitats per on passa la Unitat.

FUNCIONS DE L'INSTITUCIÓ GOVERNATIVA DINS EL MÈTODE ESCOLTA I GUIA:

- Vetllar pel bon funcionament de la vida d'Unitat.
- Vetllar per l'acompliment dels acords.
- S'encarreguen de fer dur a terme les decisions de l'Assemblea.
- Vetllar el dia a dia de la Unitat:
 - L'acompliment d'allò acordat en l'assemblea (legislatiu).
 - Fixar els detalls de la marxa de curs.
- Posar a la pràctica les decisions preses en el legislatiu.
- Vetllar pel funcionament del grup.
- Els equips o comitès que realitzen (o executen) l'expedició (empresa).
- Organitzar el treball de la Unitat a partir dels acords de l'Assemblea (legislatiu).
- Té poder decisorí o està sotmès a l'Assemblea?
- Vetllar i coordinar el funcionament de la Unitat en tots els seus àmbits.
- Seguiment de la marxa del grup i vetllar que el grup avanci segons els "marcs" establerts.
- Pot proposar les modificacions dels "marcs".

**FUNCIONS DE LA INSTITUCIÓ JUDICIAL DINS EL MÈTODE ESCOLTA I
GUIA:**

- Vetllar per les qüestions d'estil.
- Fer la revisió del progrés de les persones i de la Unitat.
- Fa d'àrbitre en conflictes.
- En cas de conflicte poden sortir diferents tipus de "poder judicial":
 - Els caps de Patrulla.
 - Tota la Unitat.
 - Els Caps d'unitat.
- Sempre amb el consentiment dels interessats.
- No té res a veure amb la imatge que en tenim.
- Tant pot aconsellar en termes en conflicte com pot "premiar" en temes ben duts a terme.
- Vetllar per què les decisions preses a la Unitat observin els continguts de la llei i les opcions bàsiques i no siguin contradictòries amb les normes mínimes de funcionament que la Unitat s'ha auto-imposat democràticament.
- Vetllar per l'acompliment dels acords que ha pres l'assemblea.
- Vetlla per l'estil de vida Escolta que es desprèn de la llei?

EQUIP GENERAL DE BRANQUES

Barcelona, febrer 1990

729

LA PEDAGOGIA DEL PROJECTE

materials per les demarcacions

**MINYONS ESCOLTES i
GUIES SANT JORDI DE CATALUNYA**

EQUIP GENERAL DE BRANQUES

MAIG de 1.989

SUMARI

- Presentació.
- Plantejament teòric: * Els perquès de la Pedagogia del Projecte.
 - * Interrelació amb els altres Dinamismes.
 - * Els objectius.
- Les fases de la Pedagogia del Projecte.
- Les fases a cadascuna de les Branques:
 - * Llops i Daines.
 - * Ràngers i Noies Guies.
 - * Pioners i Caravel·les.
 - * Truc.
- Tot comentant la Pedagogia del Projecte (Ponència Miramar).
- Els Procediments.

PRESENTACIO

Aquest dossier que tens en aquest moment entre les mans és una recopilació dels diferents Documents que ha estat elaborant aquest curs l'Equip General de Branques.

No són (ni pretenen ser) cap manual ni sentència definitiva del què, com i perquè de la Pedagogia del Projecte a Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya.

Es, senzillament, un material que encara s'està treballant. Encara s'hi poden dir (i així ho farem) moltes coses.

Te'l fem arribar avui perquè volem que puguis començar a pair i a treballar amb el que tenim fins ara, perquè creiem que cal agilitzar el tras-pàs del què tots trebalem. No volem retardar els fruits.

Esperem que la feina et sigui profitosa.

L'Equip General de Branques

PEDAGOGIA DEL PROJECTE

PLANTEJAMENT TEORIC

1.- ELS PERQUES DE LA PEDAGOGIA DEL PROJECTE

La Pedagogia del projecte és un dinamisme, que com els altres, no es pot treballar per aïllat i esta relacionat amb els demés, si bé pot ser l'eix dinamitzador dels altres dinamismes.

La pedagogia del projecte és senzillament una "forma de fer coses": un projecte, no és més que una activitat o una acció que es fa d'una certa manera, és a dir, s'escolleix, es planifica, es realitza, i finalment s'avalua quan s'acaba el treball.

L'escoltisme i el guiatge pren la forma natural d'organitzar-se i planificar-se dels nois i noies i la dota de contingut pedagògic, perquè és la forma d'organitzar-se i relacionar-se natural d'un grup de nois i noies, tant a nivell urbà com rural, fa cent anys o ara; l'organització grupal seguirà funcionant doncs és una necessitat psicologica del ser humà, que en el seu procés de infància i adolescència necessita relacionar-se grupalment.

Ara bé, nosaltres convertim el projecte en "acció educativa" en el moment en què el cap, aplica les fases del projecte i les dota d'uns objectius. Aquí entra un dels papers del cap:

**** - Dotar d'un contingut pedagògic allò que volen fer els nois i noies.** Mitjançant l'aplicació de les fases de la pedagogia del projecte, el cap ja esta dotant de contingut pedagògic la seva actuació.

Dotar de contingut pedagògic una acció-operació-empresa, és pensar perquè l'estem fent, com aprofitem que els nois i noies fan el projecte, i com el fem.

**** - Assegurar amb la seva capacitat de gestió i col.laboració que allò es realitzi, perquè sinó, sovint passa que allò no s'acaba mai de fer perquè queda parat, perquè no tenen la tècnica o les eines necessàries, o bé surten entrebancs; això no vol dir de cap manera que els caps els hagin de fer la feina, sinó recolzar-los. El cap no ha d'acabar la feina que correspon als nois/es, per assegurar un determinat èxit, si actua així treu el paper al noi i la noia.**

** - Prenent la Llei com a punt de referència, perquè són transmissors d'una escala de valors i ens hi hem de referir sempre, cal intentar que el noi i la noia, gràcies a la pedagogia del projecte es sentin protagonistes del seu procés de formació. Com deia B.P., el que cal ensenyar al noi i noia és, a conduir la seva pròpia barca. No portar-lo, sinó ensenyar-li a fer-ho i que ho facin ells, si han decidit de fer-ho.

Remar és l'habilitat necessària per a viatjar, i viatjar és una forma d'aprendre. Cal doncs ensenyar a aprendre, no aprendre coses.

Això descobreix a tots els nois i noies que cada un d'ells té un paper dintre del grup: que cadascú pot dir la seva, opinar i donar idees. Aquest és un objectiu. També hauran d'aprendre a saber escoltar els altres. Aquest és un altre objectiu. En definitiva, saber opinar, saber escoltar, ser protagonistes d'allò que fan...

És important que el noi aprengui a decidir què és el que vol aprendre. A l'escola és el programa educatiu i els mestres, el que decideix què és el que ha d'aprendre i què és el que no cal aprendre.

** -A Sinera'80, el congrés de caps dels anys 70, ja es deia que els nois i noies han de viure el joc democràtic. Una manera d'aconseguir-ho és a través de la pedagogia del projecte. Aquest és un valor de difícil transmissió en altres sistemes d'educació, ja siguin formals, no formals o informals. El mètode escolta i guia, mitjançant les seves institucions, permet l'aprenentatge del joc democràtic.

** - Cadascú ha de ser capaç d'organitzar-se la seva pròpia vida, el seu propi aprenentatge. La pedagogia del projecte com una forma d'organització, ajuda a organitzar-te la teva pròpia vida, perquè el noi/a, no només ha d'aprendre a decidir que vol aprendre, també ha d'aprendre a organitzar-se la vida.

Som un moviment d'educació en el lleure, però els nostres objectius van molt més enllà que educar pel lleure. Hem de formar persones capaces de viure en plenitud i eficàcia tots els aspectes de la seva vida. Cal per tant que siguin capaços de proposar, escollir, planificar, realitzar i avaluar totes les accions de la seva vida.

Han de ser creatius en la proposta, lliures en l'elecció, capaços en la planificació, protagonistes en la realització i crítics en l'avaluació.

I això cal aprendre-ho, cal fer-ne escola.

Hem parlat doncs dels perquè de la pedagogia del projecte. Si us fixeu, hem parlat no d'un sol objectiu, sinó de tota una sèrie d'objectius que queden emmarcats en la nostra Llei i que els aconseguim utilitzant aquesta pedagogia del projecte.

2.- INTERRELACIO AMB ELS ALTRES DINAMISMES

** -La pedagogia del projecte ompla de contingut al petit grup. Els equips, les patrulles, les sisenes, els grups un cop organitzats, han de rebre feina, han d'aprendre a viure en equip, sinó perden l'objectiu d'existir. Sobretot són la font de propostes i revisió crítica.

** - El progrés personal, un altre dinamisme, és oblidat moltes vegades. Les tres fases del progrés: la 1a. fase de contacte amb una introducció a les tècniques mínimes; la 2a. fase amb les tècniques especialitzades, i la 3a. amb responsabilitats d'equip i d'unitat. Les tres fases tenen un paper fonamental en el treball de l'unitat amb la pedagogia del projecte, així les tasques i compromisos que cada noi/noia té, precisament tenen sentit quan responen al projecte.

** - També la promesa és un altre dinamisme a vetllar pel progrés dels nois noies,

Si quan s'ha acabat una cosa no hi ha un temps de revisió o d'avaluació, no s'apren a desenvolupar el sentit crític del que s'ha fet. S'ha de crear el temps necessari per a poder revisar i avaluar allò que s'ha fet, per poder anar veient els progressos tant a nivell individual com de petit grup, sinó quin sentit té si em comprometo a través d'una promesa i, després els caps no permeten fer la meua feina, de res em serveix el compromís adquirit. Necessitem una pedagogia del projecte perquè doni funcions als caps del petit equip: siseners, caps de patrulla, etc. i als compromisos adquirits.

** - El nostre mètode pedagògic proposa l'organització interna de la unitat mitjançant unes institucions que tenen per funció regular la seva vida. Aquestes institucions permeten limitar i conduir les iniciatives individuals per al màxim profit del grup i del propi subjecte. És en l'interacció entre el progrés del grup i el progrés de cadascú que les institucions juguen un paper, i aquesta interacció és la base de la pedagogia del projecte. És aquesta, doncs, que dota de contingut funcional a les institucions.

3.- ELS OBJECTIUS

Cal pensar en un marcatge d'objectius. El món de l'educació s'està plantejant que tota acció educativa, escolar o formal, no formal o de tota mena, té diferents àmbits d'objectius: els procediments, els coneixements, les habilitats, els valors i les actituds; però sobretot en el món escolar, ara es potencien els referents a l'àmbit de procediments. No obstant cada un d'ells ha de ser treballat en tot acte educatiu.

En la nostra acció educativa, tenim dos tipus d'objectius,

- a) els que es marquen el caps, i
- b) els que es marquen els nois i les noies.

a) Els caps es marquen objectius que fan referència als àmbits de:

PROCEDIMENTS: És aquella forma o aquell camí que empren el noi/noia per aprendre coses: és l'aprenentatge de l'aprenentatge.

ELS VALORS: És desprenen de la Llei.

LES ACTITUDS: les maneres d'actuar

b) Els nois i noies, ajudats pels caps, es marquen els objectius que venen marcats pel propi projecte, i per tant seràn de l'àmbit de:

CONEIXEMENTS: Aquests objectius són els continguts que es desprenen del tema del projecte.

HABILITATS: Aquests objectius són els que es poden assolir mitjançant els aspectes pràctics del projecte.

** - Els coneixements i les habilitats passen, perquè el món canvia, nosaltres també canviem, el que hem d'ensenyar no és coneixements o habilitats, el que hem d'ensenyar, el que hem de fer aprendre són els procediments per accedir a cada un d'aquests aprenentatges, segons "el temps", el moment, la tendència del moment. L'escoltisme és el mateix de quan fa 80 anys el va començar en B.P. perquè el que està ensenyant no són coneixements o habilitats (o almenys hauria de ser així), sinó els procediments per accedir en cada moment, en cada lloc, i a cada persona a les tècniques i coneixements necessaris.

Ara bé, la pedagogia del projecte permet, a més, educar també amb aquest cinc àmbits:

Els procediments d'aprenentatge els aprenem perquè el "projecte" és una forma d'aprendre a base de: proposar, escollir, planificar, realitzar, i avaluar.

Els coneixements es desprenen de l'àmbit temàtic de cada projecte. Així si el projecte escollit és sobre natura, aprendran coneixements relacionats amb aquest tema. Per exemple: conèixer els arbres, les plantes i flors del meu entorn.

Habilitats i destreses: seguint amb l'exemple de natura, els nois aprendran a fer un herbari, a fotografiar flors, a fer motlles de guix.

Els caps transmeten els valors i actituds mitjançant l'animació i ambientació del projecte. Per exemple, la nostra llei ens diu "defensem la natura", aquest valor el transmetem en un projecte que promogui la defensa i el respecte de les flors protegides, la conservació de camins i paratges naturals, etc.

Ara bé, si arriben els nois/noies al cau i els caps els diuen: "avui fem herbari" no servirà de res, perquè només es transmetran coneixements, però sense abarcar els cinc àmbits d'objectius esmentats.

El que interessa és transmetre una actitud adulta, d'un cert estil. Aquest estil adult es transmet mitjançant els objectius de procediments, de valors i actituds, els quals són la base de l'escoltisme i guiatge. Els coneixements, les habilitats i les destreses estan lligades a cada lloc i moment històric, així podem afirmar que l'escoltisme que es fa aquí o a qualsevol lloc, sigui rural o urbà, és el mateix, si respon als mateixos objectius de procediments, valors i actituds.

La base no és "el que s'apren", sinó "el que estic aprenent a aprendre".

LES FASES DE LA PEDAGOGIA DEL PROJECTE

- 1.- PROPOSTA
- 2.- ELECCIO
- 3.- PLANIFICACIÓ
- 4.- REALITZACIÓ
- 5.- AVALUACIÓ

TRETS BÀSICS PER A CADASCUNA D'AQUETES FASES

1.- PROPOSTA.

- QUI MOTIVA: ELS CAPS . A partir de:
 - . dels centres interès dels nens
 - . recollint les minipropostes
 - . bomberdejant idees
- QUI LA FA: ELS NENS/NENES
- COM ES CANALITZA: ASSEMBLEA, PETITS GRUPS,..

2.- ELECCIÓ

- EL PROJECTE ES PORTAT PEL PETIT GRUP (SISENES, PATRULLES..)
- PRESENTAT A TOT EL GRUP
- ESCOLLIT PER CONSENS

3.- PLANIFICACIÓ

- QUI HO FA: ELS CONSELLS
- ELS CAPS FAN TOCAR DE PEUS A TERRA.
- CAL PENSAR AMB LA DELIMITACIÓ DEL TEMPS
- QUE, QUI, COM, QUAN, ON
- PREVEURE LES EXCURSIONS.

4.- REALITZACIÓ

- VETLLAR EL PAPER DE LES INSTITUCIONS
- VETLLAR L'ANIMACIÓ
- ACONSEGUIR EXITS PARCIAIS, RESULTATS DE FORMA CONTINUADA.
- CAL QUE HO ACABIN ELS NENS/NENES
- MERCAR UN CLAR I PALPABLE "FI DE PROJECTE"

5.- AVALUACIÓ

- MESURAR EL QUE HA ANAT, I EL QUE NO
- REVISSAR DESDE LA PROPOSTA FINS EL FI D'ACCIÓ
- CAL PRENDRE CONSCIÈNCIA DEL PROGRES QUE HEM FET
- LES MILLORES QUE INDIVIDUALMENT I GRUPAL S'HA ACONSEGUIT.

Equip General de Branques
Maig 1989

LLOPS I DAINES

0.- QÜESTIONS GENERALS

- El protagonista de l'acció és el noi/a, no el cap. Cal valorar el noi/a com a persona capaç de proposar, escollir, planificar, realitzar i revisar un projecte.
- L'objectiu del cap ha de ser obtenir el millor resultat possible que els LLiD puguin aconseguir, no millorar-lo per obtenir un resultat des d'una visió d'adult.
- La feina del cap és motivar, engrescar, coordinar, assessorar, enriquir i vetllar que el projecte es faci.
- La pedagogia del projecte a LLiD, li serveix al noi/a per començar a formar noves actituds i potenciar les que ja té.
- Tota acció ha d'estar lligada per un eix d'animació que engresqui els LLiD durant totes les fases del projecte.

1.- LA PROPOSTA

Hi ha una motivació prèvia a càrrec dels caps. Engrescant amb activitats concretes per ampliar el camp de visió del LLiD.

- Qui fa la proposta?

* Els Llops i les Daines

- On es fa ?

* Primer dins de la sisena i després a la unitat.

Per potenciar la iniciativa i la creativitat del LLiD cal no descartar les propostes individuals. Les propostes parteixen d'una situació de joc que el noi/a s'imagina i li agrada.

- El LLiD aprèn jugant.

Quan proposa aprendre una tècnica és pel joc que aquesta li pot proporcionar. Així comença pel LLiD un joc anomenat Acció.

2.- ELECCIÓ

Els caps han de tenir en compte:

- que sigui una elecció seriosa
- que sigui una proposta factible
- que hi hagi joc democràtic (Consens)
- que sigui original i nou (no repetitiu)
- que estigui delimitada per un temps concret
- ha de saber el què s'escolleix a cada sisena d'una manera indirecta.

Hi ha dues fases a l'elecció d'un projecte:

1a. Dins la Sisena:

- Posada en comú de les idees o propostes personals i se n'escolleix un màxim de dues.
- Fer viure la proposta pròpia als altres components de la sisena. Prèvia "planificació" (la que puguin) per part del LLiD, veu la seva idea. la sisena escull una proposta i la presenta davant la unitat.

2a. Dins la Unitat:

- Per aquesta presentació, s'ha de vetllar que sigui el més engrescadora possible (vendre el millor que es pugui la proposta).
- Cada proposta ha de portar:
 - . Explicació de la proposta. El perquè d'aquesta acció.
 - . Planificació de la proposta. Què farem amb aquesta acció.

La proposta ha de ser escollida per consens, intentant esgotar totes les possibilitats per fer-ho. Per exemple, engrescar-los, ajuntar-les,... I sempre sense que el cap es decanti descaradament cap a una proposta.

Intentem evitar l'elecció per votació !!. No busquem que sigui una "guerra" a on hi hagi uns guanyadors i uns perdedors, sinó que tothom en surti satisfet, i amb ganes d'afrontar l'acció escollida.

3.- LA PLANIFICACIÓ

Qui la planifica:

- El Consell de Traçuts (no són només els especialistes)
- Comissió creada per a la planificació de l'acció. (que es pot anomenar Consell de Traçuts)
- Els segons de sisena
- Els caps d'unitat.

Com es planifica:

- Desenvolupar la proposta de la sisena, partint de l'exposició feta a l'elecció.
- Fer-la assequible a les nostres possibilitats.
- Situar-la en un espai de temps concret.
- Aclarir les coses a fer i què es necessita.
- Tenir en compte una Festa de Fi d'Acció.

Caps

- Han de dotar l'acció de continguts pedagògics.
- Aportar idees.
- Enriquir la proposta dels LLiD
- No trepitjar les idees dels nois/es (no es fa el que el cap diu)
- El cap s'ha de saber situar sempre dins l'acció. (saber cap on va i quin és el seu paper)
- Aportar els recursos necessaris (mestres taller)

4.- LA REALITZACIÓ

S'ha de dur a terme la planificació: començar-la i acabar-la.

Tota acció, fins al final, la realitzen els LLiD, amb el recolzament de l'equip de caps.

Mentre dura la realització, caldrà segurament fer petites modificacions de la planificació per anar-la adaptant a la realitat.

Així, mentre realitzem l'acció hem de seguir un procés de feed-back:

* El Consell de Traçuts que revisa la marxa de l'acció i en fa les modificacions necessàries.

* La taula que fa el seguiment del progrés personal del LLiD dins l'acció.

* També es pot fer servir quan es cregui necessari una reunió de sisenes o un Consell de Roca per solucionar algun problema sorgit en l'acció.

Acabem l'acció amb una gran festa per celebrar el què hem aconseguit.

L'equip de caps ha de:

- Vetllar per aconseguir els objectius pedagògics que ells s'han marcat.
- Aportar els elements d'ambientació necessaris per tal que no decaigui l'animació de l'acció.
- Assegurar el funcionament de les institucions que intervenen en aquesta etapa.

5.- LA REVISIÓ

L'estol ha de revisar l'acció de manera amena i diversa, analitzant les activitats, la participació, els aprenentatges...., i a diferents nivells: personal, de sisena i d'unitat.

* El Consell de Traçuts ha de revisar:

- el desenvolupament de l'acció
- la seva actuació.

* La Taula revisa:

- el progrés de les sisenes degut a l'acció.
 - . què ens ha aportat?
 - . què hem après ?
 - . què falta?
- com han vist els siseners el funcionament de l'acció.

* L'equip de caps també ha de revisar:

- en què i com han aconseguit de fer progressar la unitat segons els objectius que s'havien proposat.
- l'acció (aspectes positius i negatius)
- la seva actuació com equip de caps.
- el seguiment personal dels LLiD.

* * * * *

Per aconseguir que totes aquestes fases de la pedagogia del projecte, marxin amb bon peu, és imprescindible que l'equip de caps funcioni com a tal i que sigui conscient de la seva tasca.

Equip General
Branca Llops i Daines
Maig 1989

RANGERS I NOIES GUIES

1.- PROPOSTA

Són els nois/es qui han de fer les propostes, caldrà, però, que previament els Caps els motivin per enriquir el ventall de possibilitats i iniciatives. Això es pot fer mitjançant activitats en el Cau, tractant temes d'interès general, actualitat, fent visites... En definitiva, es tracta de crear l'ambient propici perquè ells mateixos descobreixin els seus centres d'interès i ens els comuniquin.

En aquesta etapa, els Caps han d'ésser possibilistes i positivistes: no s'han de desestimar les propostes dels nois/es per irrealistes que puguin semblar o, senzillament, per irrealitzables, cal saber reconduir-les a projectes plausibles (i realitzables) sense traïr les motivacions inicials dels nois/es.

És un bon moment per potenciar la vida dels petits grups fent-los elaborar les propostes que surten del propi grup i presentar-les a la Unitat per ser discutides i, donat el cas, votades i consesuades.

2.- ELECCIÓ

Quan el petit grup té prou elaborat el projecte, busca la millor forma de presentar-lo a la resta de la Unitat per tal de fer-lo atractiu i engrescat.

Els projectes es presenten a l'assemblea per triar-ne un entre tots. La tasca del Cap com a moderador de l'elecció és essencial. Els RiNG sovint es decanten per afinitats entre ells i no valoren la tasca dels demés grups, això fa que aquesta sigui la part més delicada i que el Cap ha de saber conduir amb molta calma i sabiduria. Cal no ferir a ningú, i tothom s'ha de sentir escoltat i representat.

Potser caldrà, en alguns casos aïllats, fusionar dues propostes que tinguin punts de connexió, per evitar postures de tancament (o insolidàries) dels grups.

El resultat d'aquesta etapa definirà, en la majoria dels casos, el desenvolupament de tot el Projecte. Convé, doncs, que aconseguim una bona animació inicial per arrencar amb l'empenta necessària per arribar al final.

3.- PLANIFICACIÓ

Tot i que és necessari (gaire bé imprescindible) que els Caps planifiquin exactament com es durà a terme el Projecte triat, els nois/es han de treballar-lo pel seu compte (en els petits grups) intentant perfilar tota la planificació del Projecte: tallers, pressupost, contactes, material, comitès...

És bo que els nois/es s'adonin, en aquesta etapa, dels passos necessaris per aconseguir les fites fixades. El Cap no distribuirà les feines a fer fins que els nois/es no ho hagin preparat prèviament.

Durant la planificació, el petit grup podrà introduir millores al Projecte, si es creu oportú.

Per formalitzar la planificació definitiva del Projecte, es nomena un Consell d'Expedició format per l'Equip de Caps, els responsables dels Comitès necessaris i els Caps de Patrulla, que coordinarà i vetllarà per la bona marxa del Projecte.

El Consell d'Expedició decidirà el com i el què s'ha de fer: repartirà les feines, posarà dates, preveurà les activitats necessàries (Caus, visites, excursions...), i, finalment, redactarà la Carta de l'Expedició.

Tal com es pot veure, aquest és un bon moment per potenciar les Institucions de la Unitat que ens serviran per entrenar-los en el joc democràtic i el treball en equip.

4. REALITZACIÓ

El Consell d'Expedició revisa permanentment la tasca realitzada i, si cal, reorienta la planificació prèvia per fer-la més realista i ajustada a les possibles incidències que puguin sortir sense perdre de vista l'objectiu final (volíem fer vaixells per baixar un riu, i com que ens costa trobar el lloc per fer-ho, fem bancs i préstatges pel Cau per aprofitar la fusta).

Els Caps han de mantenir alta l'animació general, intentant que les activitats siguin variades i engrescadores. Si el Projecte és llarg de realitzar, potser caldrà preparar activitats paral·leles que ajudin a distendrir l'ambient i pugin l'engrescament. En aquest cas, també pot ser útil una parada de l'activitat per fer una sortida on hi podem trobar un moment per fer una "mini" revisió entre tots.

Convé que els nois/es obtinguin resultats palpables i valorables per ells mateixos, de forma continuada, durant el Projecte: això fa que no perdin l'interès pel resultat final que, d'altre manera, els hi podria semblar massa llunyà. Això és més important com més llarga és la realització.

Els nois/es han d'estar al corrent en tot moment de l'estat del Projecte i quines són les tasques que cal fer tant a nivell personal com del grup. Han de ser conscients tant de la feina feta com de la que queda per fer.

Cal remarcar la importància de que el Projecte o Expedició s'acabi en el plaç previst (més o menys) i que siguin els nois/es els qui l'acabin. Si el Cap preveu que això no serà possible, caldrà valorar amb els nois/es el que ha passat i el per què, posant-hi remei si s'hi és a temps o modificant part del Projecte. En qualsevol cas, defugirem d'acabar el Projecte nosaltres mateixos.

Finalment, un cop realitzada l'Expedició celebrarem la feina feta amb una gran Festa independentment de com hagi anat la realització i dels resultats obtinguts.

5.- AVALUACIÓ

S'ha de revisar amb els nois/es tot el procés complet de l'Expedició des de la Proposta a la Realització, valorant tant els aspectes positius com els negatius.

Evitarem que l'Avaluació es prengui com a "fiscalització" o com a retret de les coses negatives. També procurarem no personalitzar les "culpes", si bé es bo que cadascú sàpiga si ha complert o no amb els compromisos adquirits durant el Projecte.

Tot i que l'Avaluació com a eina pedagògica ha de tenir (i l'hi hem de donar) un caire seriós, la presentació i la manera de dur-la a terme poden ser molt animaçes per tal de crear un bon ambient de treball.

Els resultats de l'Avaluació han de servir als nois/es per adonar-se dels progressos del grup i adquirir experiència per a futures Expedicions.

CONSIDERACIONS GENERALS

Els Caps han de tenir present que els protagonistes són els nois/es. Això és particularment important en el moment de l'elecció de les propostes: procurar fer allò que demanen els nois/es i actuar senzillament com a element que possibilita la realització del SEU Projecte fent-los costat i col.laborant amb ells en tot moment.

Els nois/es han de veure que és possible realitzar allò que es proposen mitjançant una metodologia de treball i un esforç personal. La feina en equip i les responsabilitats personals l'ajudaran a realitzar més endavant els seus propis projectes.

Les diferents fases han de ser prou clares com perquè el noi/a les pugui assimilar i incorporar a la seva pròpia estructura del treball.

Els Caps hauran d'incorporar els seus objectius pedagògics del curs en les diferents activitats que la Unitat dugui a terme, independentment de quines siguin aquestes. Naturalment al final de l'Expedició, els Caps hauran de revisar si aquests objectius han estat o no assolits.

Equip General
Branca Rangers i Noies Guies
maig 1989

PIONERS I CARAVEL.LES

0.- PREÀMBUL

D'ençà un temps, s'ha constatat que la Pedagogia del Projecte no s'aplica correctament a les unitats de P i C. Aquest neguit ens ha fet meditar molt sobre el tema i plantejar-nos seriament en quins punts hem d'incidir més a l'hora de treballar amb les unitats.

En primer lloc, el protagonisme que ha de tenir el PiC en organitzar-se el seu temps, les seves activitats. I això des del moment que neix la idea a l'equip fins que s'arriba a la revisió. El noi/a ha de ser protagonista en tot l'àmbit de l'activitat. Si deixa de ser-ho en qualsevol moment, vol dir que el cap està fent feines que no li corresponen i no s'està aplicant la pedagogia del projecte.

El cap ha de possibilitar la feina dels PiC, tot aportant la seva experiència i facilitant que els nois/es puguin portar a terme allò que han decidit fer. Sovint es té por de que els PiC no puguin realitzar per ells mateixos les empreses, i en ocasions els caps proposen, decideixen i planifiquen o bé realitzen el treball dels nois/es. D'aquesta manera el cap d'unitat està agafant el paper del cap d'equip i els PiC no poden accedir a les seves responsabilitats.

Un altre tema en el que volem incidir és el tipus d'activitats. L'escoltisme marca una forma de fer les coses, que és la pedagogia del projecte, i no diu quines han de ser les empreses dels PiC. No caiguem en l'error d'establir quines són o no més escoltes. Escolta és la forma de portar a terme les empreses, amb la llibertat dels PiC, per a proposar, escollir, planificar, realitzar i revisar les seves accions. Els hem d'obrir tot un ventall de possibilitats d'empreses, i fer-los sortir del cercle de les activitats que s'han anat fent a l'Agrupament anys enrera i de les activitats que agraden als caps o que ells consideren "més escoltes".

La pedagogia del projecte és el motor de la Unitat. Si funciona estem potenciant el Progrès personal, amb la responsabilitat que agafa el PiC dintre de l'empresa, i el Joc Institucional (model de societat democràtica a la Unitat). I potenciem sobretot la vida en equip. Els equips funcionen amb autonomia quan tenen una feina molt concreta a fer, i no oblidem la importància dels equips en la vida de la Unitat del PiC.

1.- PROPOSTA

Motivació, Engrescament.

Molt sovint parlant amb caps han sorgit comentaris referents a la Unitat de Pic:

"els PiC són apàtics"

"els PiC no tenen idees, no saben què fer"

Potser no tenim prou cura d'un tema que ens podria ajudar a que el comentari no fos tant taxatiu: la motivació.

Aquesta és una feina que ens pertoca a l'equip de caps, i està un xic descuidada. Donem per fet que els nois/es ja saben que és una empresa i han de tenir la suficient imaginació i la inquietud per plantejar-les.

L'equip de caps té una tasca força important ja només començar. Ha d'oferir un ventall de possibilitats, fer-los conèixer coses noves, reforçar idees que ells mateixos anomenen sense després saber-ho aprofitar, i trencar els esquemes que moltes vegades queden prefixats referents als tipus d'empreses o activitats que es poden realitzar a la Unitat.

La proposta surt dels mateixos Pioners i Caravel·les. Cadascú d'ells porta la seva pròpia idea a l'equip. Ja aquí començarà la primera discussió i elecció de la proposta comú per a tots. Ells han de saber que no pot quedar en el títol o idea, cal que es defineixin ben clars els objectius del projecte proposat, la descripció detallada dels principals passos del projecte, sistema de finançament,...

L'equip de caps ha de preparar el terreny, ha d'oferir idees per a presentar els projectes.

2.- ELECCIÓ

Els equips presenten les propostes a l'Assemblea. Hem de procurar que sigui un temps important, anem a decidir que és el que volem fer, però això no vol dir que sigui avorrit, sinò tot el contrari, hem de procurar que sigui alegre i atractiu. Caldrà conèixer tècniques de presentació.

Es fan les crítiques -constructives- i valoracions que es creguin convenientes. S'hauria d'aconseguir que no quedessin únicament i exclusiva en visions particulars, si no que sàpiguen valorar el que és millor per a tota la unitat.

L'elecció és un moment decisiu, doncs és el moment en el qual la Unitat decideix què és el que vol treballar. Moltes vegades és molt difícil fer en un mateix dia la presentació i l'elecció, ja que s'ha de discutir i la majoria de les vegades (si els PiC estan prou engrescats amb el seu projecte) és molt difícil remodelar o fusionar les propostes.

S'aconsella deixar una setmana entre la presentació i l'elecció per poder païr i treballar, perquè totes les crítiques i valoracions retornin als equips. També seria bo que el Consell d'Unitat es reunís i fes les valoracions i crítiques que han de retornar als equips.

Ens trobem a la setmana següent: els equips s'han reunit i han fet les remodelacions que han cregut necessàries o inclús han fusionat diversos projectes i ho presenten a l'Assemblea. No hi ha discussió.

Arriba el moment d'escollir. Caldrà posar-se d'acord tota la unitat per escollir que es vol fer. Cal un consens.

És important de dir que per estalviar complexitats i mals humors durant l'assemblea d'elecció, convè vetllar per tal de que els passos anteriors -l'estudi de projectes i la presentació- siguin ben fets. Si la proposta d'entrada és engrescadora i està ben presentada, la possibilitat de guanyar-se a la gent és més gran.

De l'assemblea d'elecció en sortirà el Projecte -l'empresa- a realitzar. Sigui com sigui -pura o aplegant diverses propostes- el projecte passa a mans del Consell de Coordinació que és qui l'ha d'estructurar.

3.- PLANIFICACIÓ

En aquesta fase, han d'ésser els caps els qui prenguin primer la sortida. Han d'establir quines possibilitats de creixement i progrés dona l'empresa escollida. Quins són els àmbits que podem educar. És el que se'n diu el Plantejament pedagògic (Els objectius dels nois/es i els objectius dels caps).

El màxim protagonisme d'aquesta fase, l'encarna el Consell de Coordinació (format pels Caps d'Unitat, Caps d'Equip i Responsables en cas necessari) i la seva missió és organitzar i coordinar l'empresa i la Unitat.

Què, Qui, Com, Quan i On es farà.

També serà bo que el Consell de Coordinació, faci una proposta del calendari d'activitats i excursions.

Finalment tot aquest treball és presentat a l'assemblea i es determina si és correcte o no. El Consell de Coordinació, haurà elaborat la proposta de treball però no ho decideix.

Cal remarcar, que seria molt interessant que cada equip fes ara el seu propi programa d'acció, compaginant les tasques de l'empresa amb sortides i activitats d'equip i de conjunt amb d'altres equips,.

4.- LA REALITZACIÓ

En aquest moment, els nois i noies:

- Han decidit continuar a la Unitat
- La Unitat no és quelcom eteri i penjant del cel, sinó que s'ha definit en una Constitució i una Reglamentació.
- Han elaborat un projecte
- Han creat les institucions que els han de permetre de portar-lo a terme.

S'obre un període llarg en el qual cada equip haurà d'anar complint les previsions que ha elaborat.

El treball serà en una àmplia mesura autònom, enllaçat únicament per la supervisió del Consell de Coordinació. El Consell d'unitat ha de seguir el seu procés de valoració del Progrés Personal de cada noi/a: Com estan creixent.

És important també en aquesta fase, la més llarga de tot el procés, que l'animació no baixi de grau, intercalant d'altres activitats amb l'empresa i que interrelacionin a tota la Unitat.

És important fer revisions de com va la feina feta i per fer, amb tots els PiC.

Tenir molt present que són els propis nois/es els qui han d'acabar l'empresa.

I, celebrar el fi del Projecte.

5.- LA REVISIÓ

Caldrà revisar tot el procés complet: des de l'inici -la proposta- fins el fi, i des dels diferents àmbits i Organs de gestió i progrès, tenint present els objectius marcats i la Constitució:

- l'Organització ---> El Consell de Coordinació
- El Progrés Personal ---> El Consell d'Unitat
- El petit grup ---> L'Equip
- L'Unitat ---> l'Assemblea

I no oblidant que cadascú d'ells té una funció, molt específica, inclus quan algú d'elles estigui en tots quatre. No caiguem en l'error de fer de les revisions el lloc on ens avorrim i on surten sempre els fets negatius. S'ha de saber valorar tant el negatiu com el positiu.

Han de ser conscients del Progrés Personal adquirit a nivell tècnic, grupal i personal.

TRUC

0.- PREÀMBUL

A la branca Truc, el projecte, reb el nom d'acció, l'acció de la primera etapa, el primer any, és la descoberta. És una descoberta de realitats i de persones que donen resposta a situacions deficitàries.

Però com descobrir? Com un estudi de Marketing, on obtenim estadístiques sobre el nombre d'injustícies que hi ha a la nostra zona, o bé treballant amb la gent que ha pres un compromís respecte a una problemàtica concreta?

La resposta és força clara, cal treballar puntualment, fent costat a qui ja hi brega, treballant amb la gent que ha pres un compromís de servei.

1.- LA PROPOSTA

A la branca Truc, reb el nom de Recerca.

D'entrada caldrà treure'ns de sobre un dubte: com trobar a aquell que ja treballa com a voluntari? On trobar un grup o una institució per poder fer una descoberta?

Hi ha dues anàlisi possibles: una primera de l'entorn immediat, del lloc concret on vivim: investigant, buscant informació allà on la podem trobar (els registres d'associacions dels nostres ajuntaments, les assistents socials, les nostres parròquies i també, al café, al teatre i a les tertúlies) Cal trobar la informació.

El segon nivell de la nostra anàlisi és més general: demana una visió més àmplia del país. Aquesta ens vindrà donada pels mitjans de comunicació social, per la informació especialitzada en voluntariat i grups d'acció, o bé per ME i GSJ de C., mitjançant els seus Equips i Bancs d'informació.

2.- ELECCIÓ

A l'inici de curs la descoberta sorgeix de l'animador de Truc, que és qui està més capacitat per a fer una anàlisi de l'entorn i podrà presentar-la de manera atractiva i alhora el màxim de profitosa per al grup. Més endavant, els nois i noies de la Unitat hauran de proposar ells mateixos les descobertes, però caldrà sempre que l'animador n'asseguri la validesa pedagògica.

També serà necessari que en aquesta fase de la pre-descoberta els nois i noies del grup expliquin què creuen ells que trobaran allà, que cada un pugui manifestar les seves expectatives.

3.- LA PLANIFICACIÓ

És la fase de Pre-descoberta, dins la nomenclatura a Truc.

Tot el grup es prepara, es documenta sobre què van a descobrir. Potser serà bo tenir una xerrada amb algú del grup que anem a descobrir perquè ens expliqui què haurem de fer, quina durada tindrà la nostra col.laboració. Com també ens agradarà saber perquè ho fan, com varen començar i què ha pogut significar per a ells el desenvolupar una tasca de manera gratuïta per als altres.

4.- LA REALITZACIÓ

És la Descoberta pròpiament dita.

Col.laborem amb un grup que dona resposta a una situació deficitària.

Descobrim'ho treballant, trescant al costat d'aquells que han fet del seu servei un estil de vida, d'aquells que regalen el seu temps i l'esforç, responent al repte, al desafiament que un dia van rebre ells també,

5.- LA REVISIÓ

Després de la realització de les fases anteriors, es realitza la Trobada de Descoberta (TD), la qual te dues funcions bàsiques, de cara a revisar i a actuar en allò que hem fet.

- Augmentar l'impacte que causa l'acció mitjançant l'expressió d'allò que hem vist i fet.

- Asserrenar al noi o noia, que després de l'experiència ja vol començar a actuar, i cal que s'ho pensi perquè la decisió sigui més ferma i estable. Cal evitar que la presa d'un compromís sigui producte d'un foc d'encenalls.

Caldrà passar quatre fases:

- A) Anàlisi minuciosa de la situació de descoberta
- B) Posar de manifest l'impacte rebut
- C) Recerca de possibles respostes
- D) Asserrenar
- C) Simbolitzar

Analitzem-les:

A) ANALISI MINUCIOSA DE LA SITUACIÓ DE DESCOBERTA.

Primer necessitem una posada en escena del què hem vist, què hi havia, què hi feien. Caldrà fer-ne una descripció, veure'n la pel·lícula, no interpretar: només descriure, visualitzar. Cal tenir clar que cada subjecte destaca allò que més li ha impressionat: cal doncs estar preparat per fixar-s'hi.

Es tracta de reviuir allò que van descobrir sense entrar, de moment, a discutir perquè es dona, o qui en té la culpa, o si allò és correcte o no.

B) POSAR DE MANIFEST L'IMPACTE REBUT.

No hem d'entrar en teoritzacions, perquè el pas següent serà que casacun, de forma individual, comenti QUÈ VA SENTIR. cal fixar-se que es tracta d'expressar sentiments, no judicis de valor. No hem de donar la nostra OPINIÓ, sinó la nostra SENSACIÓ.

Hem de comentar quina actitud hem vist en cada una de les persones que hi havia (el voluntari, l'usuari, en nosaltres). Comentar quins problemes de relació hi ha hagut (amb l'usuari i amb el voluntari...)

Ens podem preguntar també si hem sabut estar a l'alçada de la situació, o ens hem sentit malament, inútils, poc operatius, destorbadors,....

Cal insistir en què els nois i noies s'expressin el més àmpliament possible, i en la forma més gràfica que es pugui. És important recordar que quan expliquem una cosa a uns altres, això sempre ens queda més clar a nosaltres mateixos i restem, sovint, més convençuts. Pensem també que sovint hi ha fenòmens d'influència mútua entre persones que expliquen emocions.

C) RECERCA DE POSSIBLES RESPOSTES.

El següent pas és el de recerca d'opcions a prendre; què s'hi podria fer en general. No cada un de nosaltres o el TRUC, com a grup, sinó globalment; quines solucions podria tenir la situació que hem descobert.

Cal imaginar, fer volar coloms, suposar, crear, cercar solucions creatives que permetin trobar nous camins per a l'acció. Però vetllem de no caure en l'omnipotència, en creure que la nostra solució és la solució; no caiguem tampoc en creure que no s'hi pot fer res, que el món és així.

Fem després el pas de canviar de persona del verb "poder fer" Preguntem-nos: "jo què hi puc fer?" i "nosaltres, què hi podem fer?". Passem de l'impersonal "es", al molt personal: "jo" o "nosaltres". Si pensem que no s'hi pot fer res, penseu: si Jo puc fer quelcom, sense pretendre, és clar, que l'acció individual pot solucionar TOT el problema.

D) ASSERENAR.

En aquest moment hem de tenir present que no és permès de prendre decisions, de passar a l'acció; estem descobrint desafiament i rastrejant possibles respostes personals. No és el moment, doncs, de passar a l'acció; evitem els focs d'encenalls: s'apaguen aviat.

L'objectiu és crear un grau de sensibilitat envers el món, amb els seus reptes i les seves crides. En el darrer moment, ens cal arribar a una situació d'expectanttn estabilitat. Cal asserenar els ànims de resposta i acció; cal que ningú vulgui passar a l'acció immediata, però cal que tothom vegi que, davant de certes situacions, calen homes i dones valents, disposats a treballar de ferm; aquest dia arribarà pels trucaires: serà el dia del seu compromís.

E) SIMBOLITZAR.

És necessari que en aquesta fase de globalització demanem a cada un dels nostres joves que deixi constància de la seva descoberta amb un element simbòlic, que podrà ser el que ell vulgui: un mot, una frase, un vers, una cançó, o bé una fotografia o un tronquet, una pedra, un cap de turc... tant se val, l'important és que aquest símbol actuï al final de la primera etapa de Truc com a exponent i record d'una experiència viscuda i exigència d'un compromís.

La trobada de Descoberta es pot realitzar en el marc d'una activitat. Una sortida, un raid, una vetlla, una ruta... poden ser activitats en les que es port a terme una TD.

Al llarg del curs, aquesta acció de descoberta s'ha anat repetint diverses vegades, tant com calgui, i en la mesura que l'animador vegi que els centres d'interès més genuïns de la seva unitat es van satisfent. Aquestes accions de descoberta s'aniran barrejant amb activitats variades que tindran per objectiu millorar la vida del grup, procurar el lleure dels seus membres i ampliar els seus nivells de coneixements.

Equip General
Branca TRUC
maig 1989

TOT COMENTANT LA PEDAGOGIA DEL PROJECTE

Josep Maria Vila
 Trobada d'Adjunts, Miramar Febrer de 1989

La meva intenció és fer un plantejament teòric del què és la Pedagogia del Projecte, però des d'una visió molt global, intentant no incidir en com es fa cada una de les fases, no parlant d'aquella llista que mai saps si n'hi ha cinc o n'hi ha sis, i que és un dinamisme i què no; ens hem plantejat que pot ser un dels Dinamismes que vertebrí - o el Dinamisme que vertebrí- tota l'activitat, que és un dinamisme que no es pot plantejar per aïllat, que com tots els Dinamismes estan relacionats, però que si hi ha algú que diu "-Sí, sí, Nosaltres treballem per Sisenés, però no fem Pedagogia del Projecte", llavors jo no ho entenc, o, si algú diu "Jo sí, nosaltres fem Pedagogia del Projecte però no treballem la Promesa", tampoc ho entenc. En tot cas estan absolutament interrelacionats i que podem veure que la pedagogia pot ser, l'eix conductor o el que com a punt de referència tinguem per a encabir els altres. De fet, la Pedagogia del Projecte no és més que una forma de fer coses. Senzillament, un projecte és una activitat, una acció, una cosa que es fa, però que es fa d'una certa manera; i aquesta certa manera ve d'una observació natural -això potser ho sabem- de que els nanos, de forma espontània, un grup de nanos, s'organitza per fer una cosa. Diu: "Anem a fer una cabana"; ho decideixen, s'organitzen, planifiquen, fan la cabana, ho celebren, i al cap d'un temps cau. Ja està. I s'ha acabat l'acció. Això és un projecte. És un projecte natural dels nois i noies. De qualsevol edat.

Els adults també diem que ens n'anem de vacances i ens organitzem, planifiquem, ho realitzem i ho avaluem en el sopar, el dia que tornem. (No tant, això últim la gent no ho fa tant). Llavors: per què l'Escoltisme i Guiatge pren aquesta forma natural d'organitzar-se, de treballar, de planificar, i la dota de contingut pedagògic? Senzillament, perquè és la forma natural de relacionar-se els nois i noies, tant sigui en un ambient rural com urbà, fa cent anys o d'aquí a cent, l'organització grupal seguir funcionant, és una necessitat psicològica del ser humà en el seu procés d'infància i adolescència, el relacionar-se grupalment. Per tant, no hem de descobrir res, la única cosa que fem és observar el que està passant i el que seguirà passant. Ara bé, nosaltres convertim el projecte en acció educativa en el moment en què el cap, l'educador, el dota d'uns objectius.

I aquí entra el paper del cap: el paper del cap, primer paper del cap és el de dotar de contingut pedagògic allò que han de fer els nanos, allò que ja volen fer els nanos, no allò que ell (el cap) vol que es faci, sinó allò que volen fer els nois i noies. I segon, assegura amb la seva capacitat de gestió i de col.laboració que aquest projecte es realitzi. Si no, sovint passa que les cabanes no s'acaben de fer perquè els nanos es cansen, per què no hi ha ningú que els hagi ensenyat la tècnica adequada per fer-ho, o per què no aconsegueixen els diners per fer no sé què, o per què no tenen les eines,.. llavors el cap fa aquest paper d'assegurar que el projecte arribi a bon termini. Que no vol dir que acabi dient "- va! marxeu que ja acabo jo la cabana!", sinó que, en tot cas, va dient "- doncs mira, n'heu d'aprendre més; jo us n'ensenyo o busquem algú que ens n'ensenyi, i ho fem". Mai ha d'acabar: "bé aquest cap de setmana ha d'estar acabat, per obrir l'exposició..." i divendres a la nit, com un boig, l'Equip de caps està acabant allò que els nanos no han pogut acabar: les disfresses de carnestoltes, la festa de Nadal, el no sé què,.. són sempre els caps els qui acaben fent-ho. Això no és assegurar l'èxit. Això és suplantar i treure-li el paper al noi i noia.

Aquest seria el tema de l'"assegurar" que es pugui fer, i després parlaria del "dotar de contingut". Llavors: què vol dir dotar de contingut pedagògic una acció? Es pensar per què l'estem fent, per què aprofitem que els nois i noies fan les seves coses.

D'entrada, i pot ser el punt de referència -com sempre-és la Llei, per què al cap i a la fi, a la nostra escola, nosaltres no som més que uns transmissors d'una escala de valors, i la nostra funció, el nostre objectiu, sempre estarà dins de l'escala de valors, el que hem d'intentar és que el noi i la noia, gràcies a la Pedagogia del Projecte, se senti protagonista del seu procés de formació. Citant Baden Powell, en un dels seus primers llibres: "El que cal és ensenyar el noi a conduir la seva pròpia barca". No que "el portem a passejar", sinó, li ensenyem a passejar sempre que vulgui o pugui anar on ell vulgui. Li ensenyem a aprendre li ensenyem a remar, li ensenyem a conduir la seva barca, per tant, el noi i la noia se sent protagonista de la seva acció. Es molt diferent de quan el cap arriba al cau i diu: "avui fem fang". Està clar que el nen fa fang. Ara, si és ell qui decideix - o ells qui decideixen- que vol fer fang, ell se sent protagonista. Dit d'una altra manera, això vol dir que és ell el qui decideix què vol fer i ho fa.

Això fa descobrir a tots els nois i noies que cadascú té un paper dintre del seu grup, per què cadascú pot dir la seva i cadascú pot expressar llur opinió. I aquest és un altre - un segon- objectiu. Aquest és un altre objectiu: el que cadascú aprengui a dir la seva, cosa que sovint ni el carrer, ni la família, ni l'escola, ni el sistema democràtic ens permet excessivament.

Hi ha un altre objectiu que és paral·lel, que és el de saber escoltar. Gràcies a la Pedagogia del Projecte, en les primeres fases, allò de l'acció i de la proposta - de les que en parlarem ara- un ha d'aprendre -i és un objectiu, per tant a desenvolupar, a plantejar-se - que els nans aprenguin a escoltar. I aquests sí que són els objectius que un s'ha de plantejar. Un no s'ha de plantejar " que els nens i nenes aprenguin a reconèixer els bedolls, els roures i les alzines". Això és un objectiu de coneixement -ara parlarem de per què, i què vol dir "de coneixement"- . El que ens interessa és un valor a transmetre: saber escoltar, saber opinar, ser protagonista d'allò que faig - no que m'ho vinguin a fer, no que decideixin per mi-.

Tot això volta en una expressió que ens els anys 70 i escaig, en el Congrés de Sinera, sortia -i era l'expressió, la veu de tots els escoltes- que era el potenciar el Joc Democràtic. Hem d'aprendre, els nostres nois i noies han d'aprendre, a viure aquest Joc Democràtic; després ha resultat que no serveix de massa saber-ne, per què no ens deixen fer massa..., però sí que és important, i és un objectiu que ni l'escola, ni el carrer, ni la família podrà mai aconseguir - ni la televisió, tot el que és informal- transmetre aquest valor, transmetre aquesta actitud, aprendre a jugar el joc de la democràcia. I això és una cosa que només s'assoleix mitjançant la Pedagogia del Projecte. No hi ha cap altra metodologia pedagògica -ni el directivisme dels caps, ni el "laissez faire", ni el què vulgueu- que pugui portar a aprendre el joc democràtic.

El Joc Democràtic es basa en unes institucions -i això és un altre Dinamisme- i que només fent-les funcionar, un aprèn a aquest Joc Democràtic en què les societats actuals estem aparentment immersos.

Un altre objectiu, un altre "per què" -objectius o perquès de la Pedagogia del Projecte- és per què cadascú ha de ser capaç d'organitzar-se la seva pròpia vida. Llavors, mentre jo segueixi amb un esquema escolar, on el mestre em diu què és el que he d'aprendre i el que un altre Dinamisme- i que només fent-les funcionar, un aprèn a aquest Joc Democràtic en què les societats actuals estem aparentment immersos.

Un altre objectiu, un altre "per què" -objectius o perquès de la Pedagogia del Projecte- és per què cadascú ha de ser capaç d'organitzar-se la seva pròpia vida. Llavors, mentre jo segueixi amb un esquema escolar, on el mestre em diu què és el que he d'aprendre i el quejectiu important, el fet de que jo pugui aprendre a decidir el què vull aprendre. Jo sóc lliure -o he de poder ser lliure- almenys d'aprendre o no aprendre el què vulgui.

L'aprenentatge. Però altres terrenys de la meua vida no els podré portar a terme si no tinc una escola, si no he après a organitzar les meves activitats. I vol dir: jo no me'n podré anar de viatge amb bicicleta -com a adult, eh? No amb la meua xicota i els meus amics- a l'Himalaia si no sóc capaç de buscar informació de premsa, d'agències de viatge, d'aprendre a anar amb bicicleta... i fixeu-vos que estic parodiant una fase de planificació. Jo he de ser capaç de planificar una aventura d'aquestes, si no, no puc ser capaç de fer-ho.

Per tant, el què hem de fer és l'únic que intentem: no intentem entretenir, sinó crear, formar adults. La meua intenció és que aquests nois i noies siguin capaços d'organitzar-se la seva vida de la forma més completa possible i això vol dir que han de ser lliures en l'elecció, capaços en la planificació, protagonistes en la realització i crítics en l'avaluació. I això és una cosa que cal aprendre: si no l'aprenem, resulta que la gent se'n va de viatge i quan torna no avalua com ha anat. Jo recordo una experiència divertida: vam anar, fa anys, de viatge i, l'últim dia, un dels que va venir va dir: "jo no tornaré a fer mai més un viatge amb vosaltres", i no va dir ben bé per què; ens va faltar l'avaluació, va resultar que vam trencar peres -no ens vam acabar d'entendre massa- i no vam ser capaços d'avaluar. No vam aplicar allò que, en teoria, hauríem d'haver après, per què tots érem Escoltes i Guies.

Un altre objectiu que ni l'escola, ni la família, ni el carrer ens ajuden massa i que la Pedagogia del Projecte ens ho permet, és la potenciació d'un altre Dinamisme: el Petit Grup. El Petit Grup no té cap valor -o en té molt poquet- si no es dota de contingut. La Pedagogia del Projecte és qui dota de contingut el Petit Grup. Què fan els Petits Grups? Un Cap de Llops i Daines de primer any pot dir: "Jo ja he organitzat les sisenes: què faig, ara, amb elles? Perquè per arribar i fer fang, per anar d'excursió, per aprendre a cantar, etc., a mí no em fan falta les sisenes. Total, després, a l'hora d'anar d'excursió tinc quatre sisenes i només tinc tres tendes, i desmonto les sisenes per posar-los a dormir. I doncs, per què les vull?". Es clar! necessito que tinguin contingut. Es aquella Conselleria de la Generalitat que no té pressupost; sí, sí, existeix, però si no se la dota de contingut -que en el cas del Govern, és contingut pressupostari de poder- en el cas de les sisenes, o de les patrulles o dels equips és una cosa a fer. La Pedagogia del projecte dona feina -necessàriament dona feina- als Petits Grups. Els dota de contingut.

Per tant aprenem -i això és un objectiu del Petit Grup, però que ve gràcies a la Pedagogia del Projecte- aprenem a viure en equip (punt de la Llei Escolta i Guia).

Hi ha un altre Dinamisme oblidat, penosament oblidat, que és el del Progrés Personal. El Progrés Personal explica tres fases, normalment: presa de contacte, introducció a tècniques mínimes, especialització en tècnica (segon any), responsabilitats d'equip (tercer any), eh? és allò de que, en un tercer nivell de responsabilitat és sempre la responsabilitat respecte als meus companys d'equip i d'unitat. Doncs resulta que, si no hi ha Pedagogia del Projecte, les Sisenes, les Patrulles, els Equips, ... el Petit Grup no funciona i el caps d'Equip, de Patrulla, de Sisena, no actua. Llavors resulta que li posem el títol i no li donem contingut; tornem a tenir el mateix. Per què la Pedagogia del projecte pugui ser viscuda en les seves etapes, per què el Progrés Personal pugui ser viscut en les seves tres etapes, necessitem d'una Pedagogia del Projecte que doti de funcions els caps de patrulla, els caps d'equip, els siseners.

Sinó : quin sentit té que jo em comprometi, mitjançant la Promesa -i és un altre dels nostres Dinamismes- a fer una feina que els Caps no em deixin fer? Per què si jo em comprometo com a Sisener a vetllar pel progrés de la meua Sisena i els caps no em deixen o no em donen una feina a fer, doncs maleïda Promesa he fet! No em serveix de res haver-me compromès.

Les Institucions. Per què serveixen les Institucions si no les dotem ? Ja ho hem dit abans, el Joc Democràtic i tal.

Seguim: l'última. Un altre objectiu que ja he anomenat: el tema de l'avaluació. Si els caps arriben, fan fang, "nens, són les set, cap a casa, que jo me n'he d'anar de festa" o "nens, la setmana que ve d'excursió, 350 pessetes, a dos quarts de nou del matí al Carrilet" i quan s'ha acabat l'excursió : "recordeu, eh? la setmana que ve a les 5 al cau". I les coses van funcionant així, pum, pum, i no hi ha un temps per a l'avaluació i la revisió, resulta que comencen a fallar-nos moltes coses. Els nostres ciutadans no són crítics ni amb l'exterior ni amb el seu propi grup, ni amb ells mateixos; per què no han après a criticar-se, a criticar, i a criticar l'exterior. Si no podem criticar el que hem fet, si no podem valorar el que hem fet, maleïda la gràcia el que jo m'he compromès a fer uns progressos personals en diferents àmbits. Si no hi ha ningú que, ni jo mateix, ni es crea el temps en què pugui revisar si he estat capaç d'aconseguir aquests objectius mai. El Cap de Sisena, el Sisener, que es marca com a objectiu de la seva Promesa "L'ajudar els meus companys en el progrés", si no hi ha mai el temps en què això es realitzi i on ell pugui constatar que ho ha fet i que ha aconseguit superar l'objectiu que es va marcar, i que els companys i caps li ho reconeixin, - amb símbols o no símbols, aquí ja no hi entraré- li reconeixin aquest progrés que ha fet, "maleïda Promesa vaig fer i de què em serveix el Progrés Personal". Avaluar, revisar, és

potser una de les fases més importants de la Pedagogia del Projecte. Totes ho són, totes formen un paquet, però sovint ens descuidem l'última, per què diem: "Bé, ja ho avaluarem un altre dia, eh?" I ja ho avaluarem, ja ho avaluarem,... i les coses no es fan.

Tot això són uns quants dels "per què" de la Pedagogia del Projecte.

Per què treballem en la Pedagogia del Projecte: treballem en la Pedagogia del Projecte perquè és una forma natural de treballar els nois i noies. A més, perquè gràcies a aquest mecanisme de dir: "va, nanos, què fem? com ho volem fer? va, montem-ho!", resulta que aconseguim tota una sèrie d'objectius que estan marcats a la nostra Llei -o que s'inspiren directament de la nostra Llei-. Si us hi fixeu, no he parlat ni d'un sol objectiu de nusos, natures, festes populars, aprendre a fer carretons, cotxes, "la ruta del descubrimiento...",... aquests objectius no existeixen per als Caps -i afirmo- no existeixen per als caps. I ara parlaré del marcatge d'objectius.

En el món de l'educació, últimament, s'està plantejant que tota acció educativa -escolar, formal, informal, no formal, etc.- tenen, té, cins àmbits d'objectius:

1. els procediments
2. els coneixements
3. les habilitats
4. els valors
5. les actituds.

Cadascun d'aquests ha de ser treballat en tot acte educatiu; no pot haver-hi un acte educatiu que no tingui una incidència sobre els procediments, els coneixements, les habilitats, els valors o les actituds. Explico cada un d'ells:

els procediments: potser és el més estrany, per què no s'ha sentit massa, i en canvi és el que els escoltes i les guies estem treballant des fa més de vuitanta anys. Els procediments són aquella forma, el camí que jo emprenc o que emprèn el noi i noia, l'aprenent, el discent. El camí que triem per aprendre les coses. És l'aprenentatge de l'aprenentatge. Jo vull aprendre, no tant unes coses concretes, com el com aprendre-ho. Com aprendre allò que vull aprendre, allò que necessito aprendre.

els coneixements: són l'objecte d'aquest aprenentatge.

les habilitats: són la utilització d'aquests coneixements per a una finalitat.

els valors i les actituds: són els valors ètics i ideològics i les actituds personals enfront dels fets exteriors o interiors a mi.

El problema és que, per exemple, quan el cap arriba i diu "avui fem fang", l'únic que està treballant és una habilitat. Està dient: "nens, aprenem a fer anar les manetes", i això, un cap de Llops i Daines hàbil, en escriure els objectius dirà: "creativitat, habilitat manual, personalitat" o, si són objectius, són objectius però són objectius inherents al coneixement, inherents al tema, inherents al fang. El que passa és que queda bé. "avui fem fang", "avui fem fang"... Les habilitats: els maliïts nusos. Objectius del Cap per 'uns campament: "que els nens aprenguin a fer deu nusos". I ara em remonto a l'Escoltisme anglosaxó o a l'escoltisme de quan jo era Llobató: em tocaren fer no sé quants nusos,... i quan havies fet l'as de guia, el pla, el de vaca, el corredor, el no sé què i el no sé què més, superaves l'especialitat de nusos o entraves-dintre d'un procés, que és el que marca el segon llibre de llops i Daines, per exemple amb els territoris del Llibre de laSelva.

Si l'objectiu del Cap és que els noiç i noiçes aprenguin a fer nusos, autènticament els nanos aprendran a fer nusos. Ara, avui, si em demaneU cos es fa.... -no, d'algun encara me'n recordo!- però de la majoria me n'he oblidat. Només estem incidint en les habilitats; el nen deixa de fer res més. Objectius: destresa, memòria,... si el cap és una mica psicòleg, ja dirà allò de "l'orientació espacial", perquè allò dels nusos...I no ho sé, ja trobaríem alguna història més amb això dels nusos... Ah! Sí! el sentit útil i el sentit pràctic! Els escoltes i les Guies aprenem a fer nusos no per fer nusos, sinó per aplicar-los; us en podeu riure: els nanos aprenen a fer nusos no sé com, i les tendes van totes amb aquells tensors tan macos de plàstic, super-tècnics. Siguem conscients! Que avui en dia, ja no cal aprendre a fer nusos! Les motxilles ja no es lliguen van totes amb aquells "clics" de plàstic tan útils.

Jo me'n ric dels nusos perquè ha resultat que, després de jo aprendre a fer nusos per fer rappel, al cap de dos dies sortien els vuits per fer rappel, i després les pinces,...bé resulta que ja no hi ha res que serveixi de res... Qui se'n recorda, per exemple, de qui era la filla de Ferran VII?... Però, de què serveix? Però tenia una filla, Ferran VII? Serveix, jo us ho diré, per a jugar al "Trivial", és l'únic! Resulta que els coneixements i les habilitats passen. Per què hem de centrar la nostra educació en els coneixements o en les habilitats? Doncs perquè, senyors, el que jo vaig aprendre com a Llobató fa uns quants anys, avui no serveix

de res. Avui no serveix per a res, com a coneixements. I del que vaig aprendre a l'escola, possiblement tampoc. Per què? Perquè el món canvia, força depressa, perquè nosaltres canviem força depressa. I, ni les habilitats, perquè, jo us dic, les tecnologies ens han permès no haver de fer servir nusos.

Abans encara et servia d'alguna cosa aprendre a tallar la carn, però és que ara hi ha un ganivet elèctric que ho fa la mar de bé. Es per això que nosaltres no hem d'ensenyar coneixements ni habilitats, sinó que hem d'ensenyar, hem de fer aprendre els procediments per accedir a cada un d'aquests aprenentatges segons el temps, el lloc, el moment, les tendències, les especialitats de cadascú prengui. Si no, de què nassos l'Escoltisme és el mateix de quan el va fer aquell senyor que es deia Baden Powell, aquí i a l'Extrem Orient? Per què pot ser el mateix Escoltisme i/o Guiatge, quan l'àmbit de coneixements és diferent, quan l'àmbit de tècniques és diferent i quan el moment històric és diferent? Perquè l'Escoltisme i Guiatge, el que està venent, el que està ensenyant no són coneixements delimitats -o no hauria d'estar ensenyant coneixements delimitats- sinó els procediments per accedir en cada moment, en cada lloc, i en cada persona, a les tècniques i coneixements necessaris, i això és l'aprenentatge de procediments. I això és, bàsicament, el què educa la Pedagogia del Projecte.

Ara bé, la Pedagogia del Projecte ens permet també educar aquests cinc àmbits.

Els procediments d'aprenentatge els aprenem "per se", perquè el projecte, la Pedagogia del Projecte és una forma d'aprendre a aprendre, a base de proposar, escollir, planificar, realitzar i avaluar. Això és aprendre a aprendre.

Els coneixements: com que cada projecte té un àmbit de coneixements, si el projecte escollit és "natura", ensenyarem natura. Perdó, aprendran natura, i per tant, hi haurà uns coneixements. Com que del què es tractarà és d'aprendre, de que els nans aprenguin a fer un herbari, a col·leccionar no sé què, aprendran unes habilitats i unes destreses inherents a aquesta temàtica. I nosaltres introduïrem, mitjançant l'animació i mitjançant el propi projecte, els valors -aquell de "Defensem la Natura i protegim la vida"- i les actituds de salvaguarda, de respecte, enfront la Natura. Es a dir, aquests cinc àmbits quedaran coberts només si apliquem la Pedagogia del Projecte. Perquè si arribem nosaltres i diem -o si arriben els Caps i diuen-: "avui herbari", ens estem menjant els procediments. I resultarà que a aquest nano no li servirà de res! O sí... el haver pres herbes per què d'aquí a dos dies desapareixeran, canviarà el clima, o no sé què... oh! ja ho veuràs! les alzines no s'assemblaran en res a les que tenim ara! Jo, per a mi, ja han canviat, quan jo era petit les veia molt grosses (rialles i comentaris).

Necessitem, per arribar als cinc àmbits d'objectius, una Pedagogia del Projecte.. Incidint principalment, i repeteixo, els nostres objectius no s'han de marcar amb coneixements ni habilitats; tant en fa quin coneixement o quina habilitat faci, sinó que el que ens interessa, perquè és la nostra feina, és transmetre una actitud adulta, d'un cert estil, que és el que reflexa la Llei, i això es transmet mitjançant el procediment -aprendre a aprendre-. Hi ha un punt de la Llei que ho diu així: "aprenem a ser útils i a fer servei". I després, actituds i valors. Aquests dos, les actituds i les habilitats, són diferents per al Rànger i Noia Guia que viu a l'Hospitalet del Llobregat que el que viu a Bagà. I en canvi fan el mateix escoltisme i guiatge., tot i que fan activitats diferents. I la història de que escoltisme i guiatge rural i/o urbà, és quasi, un invent. Sinó per què estem fent -i repeteixo- el mateix escoltisme a Xile que aquí, amb coordenades espaials i culturals totalment diferents. Doncs perquè la base no és el que estic aprenent, sinó el fet de que estic aprenent a aprendre. I aquest seria el gran per què de la Pedagogia del Projecte.

Hi ha un punt penjat que és, sobretot a Llops i Daines, el tema de l'animació. Com lliguem l'animació que acostumem a muntar al voltant de les nostres activitats, si el paper està en els nanos? Si qui escull, planifica, executa i revisa són els nanos: on hi posem nosaltres la cullerada? I on està el límit entre l'animació i el projecte? On és "el nen tria la seva animació" i on és "el nen tria el seu projecte"? Aquest és un terreny molt, molt lliscós, molt perillós. De fet, el nostre Moviment ha passat -com tots els moviments, com totes les persones- per diferents moments històrics on s'ha incedit més en unes coses que en d'altres. A primers dels anys 80 -el 83 o així- es va incidir molt en els eixos d'animació. I llavors es va entrar per la via de l'animació i van aparèixer els grandíssims muntatges: estètics, històrics, mítics, mitològics,... campaments de Ràngers i Noies Guies que anaven "cada dia treballarem una divinitat grega", i tal, uns muntatges!... no us en rigueu! Queu el vaig fer jo, aquest! I era molt bo! Ara, us prometo que de Pedagogia del Projecte ni "flowers", ni pel "forro"! Els nens s'ho van passar pipa, però no van aprendre res del que jo ara vull que aprenguin! Però, res! Doncs, en aquells moments incidíem molt en aquestes mogudes de les animacions. Llavors, el problema és: hem de perdre les animacions? No. Però, ha d'haver-hi un comitè per l'animació? També. Ha d'haver-hi un Comitè a RiNG o un Equip especialitzat a PIC d'animació? També. Ara bé, el cap és aquell que permet que hi hagi un context d'ambientació -ja canvio la paraula- de caliu, que permeti situar-se dins d'una continuïtat del Projecte i, alhora, per la via de l'animació -o de l'ambientació- és per on entren bona part de les actituds i dels valors. Valors i actituds es transmeten més per sensitivo-

afectiva, que per la via racional manipulativa. La Llei entra més per una ambientació espacial d'espelmes i per marcs de vivència de la Fe, més en un moment d'ambientació més que en un moment de treball i de gestió de projectes. Per tant, una part de les actituds i dels valors es transmeten sobretot en la mítica, en la mística, en l'estètica. Només amb un plantejament d'ambientació podem plantejar una Promesa. La Promesa no és un acte formal "d'arribaré fins aquí", allò de "marketing" o de plantejaments "d'arribaré fins aquí, fins aquí, fins aquí i fins allà", eh, de fer un "mile-stone" un "pert" o una cosa d'aquestes de programació. "Arribaré fins aquí". No. Fa falta un clima. Aquest clima és responsabilitat directa del Cap. El Cap l'ha de crear, però sempre a partir de la proposta dels nois i noies. Es a dir, l'eix d'animació, l'ambientació que el Cap organitza està sempre, sempre, supeditat a la proposta d'acció que han fet els nois i noies. El que no val és aquella història de que es presenten els caps un dia disfressats d'indi, l'altre disfressat de bruixa, l'altre disfressat de no sé què... muntan un "cotarro" explicant tres contes i al cap d'una setmana es decideix de fer una activitat. No. El plantejament és al revés. La proposta neix dels nois i noies: "volem fer no sé què" -ja veurem com surt això, però- "volem fer no sé què", llavors els Caps ajuden a muntar una història que permeti una continuïtat i un element més màgic a Llops i Daines, més estratègic a Ràngers i Noies Guies o més místic a Pioners i Caravel·les i Truc. En tot cas hi hauria un tractament més diferenciats: no és la mateixa mítica la que utilitzen a El Llibre de la Jungla o a EL Conte de no sé què... a Llops i Daines, que les Illes o les Benaurances. És un tema -ja dic, no hi entro massa- encara molt de debat, és un tema molt conflictiu perquè de vegades els Caps, amb la bona fe de muntar el grandíssim "cotarro" dels grecs durant tot un campament, ofeguen absolutament tota la Pedagogia del Projecte, absolutament. Perquè jo recordo que en aquell campament ni Comitès, ni res... ens ho vam passar de perles, però no hi havia res. Només hi havia...

Bé, com Adjunts fa falta saber moltes més coses i tal! hi hauria tres models a contrastar i que és important. Fins ara normalment, les converses que sempre he sentit i moltíssimes l'anàlisi que sempre fem a l'Equip General, surten normalment dos models d'actuació, com si la gent només fes dues coses: o ser directius -avui fem fang- o Pedagogia del Projecte. Hi ha un tercer "planteig" que té molt de pes a tot el món, i que al nostre Escoltisme i Guiatge poca gent ho fa servir, poca gent hi confia, però de vegades parlant -pum!-surt, i tan a vegades com que el segon llibre Llops i Daines està fet amb aquesta perspectiva, i que tót l'escoltisme anglosaxó, americà, i sud-americà, funciona així i que a Espanya estem tenint baralles amb València, Rioja, Aragó, Cantàbria, perquè també volen una línia diferent, però existeix aquesta línia, que volen fer en l'M.S.C. la línia de programes. Llavors, eh?, això sí que és contrastable, hi ha tres formes d'actuació -potser en trobaríem més- però tres

models, que és el model de la Pedagogia del Projecte, el model dels programes i el model de l'autoritarisme del cap.

Constatem: aquests tres models són oposats en diferents plantejaments i, en principi, el nostre Moviment aposta per la Pedagogia del Projecte, deixant el programa. El programa seria allò de que el nano sap allò que ha de fer, perquè ha escollit unes especialitats, té un carnet de proves -o sense carnet de proves-, coneix quins són els coneixements que ha de -o habilitats- que ha d'assolir, i va fent el seu recorregut pels territoris del llibre, "por las huellas del lobo", per "la manada del lobato",... o sigui, diu allò de "las huellas del lobo", el Progrés Personal, que els espanyols constaten mitjançant la petxada d'un llop, van omplint cadascun dels coixinets del peu i quan tens els cinc, "pues tienes la huella del lobo", i llavors estan en el tercer nivell del Progrés Personal; que és, més o menys, com també surt al primer llibre de Llops i Daines: l'estel de sis puntes; tot això és igual si bé t'adones que en l'estel de sis puntes no hi ha el programa tan marcat, el programa és més flexible fins i tot que en el segon llibre. Doncs bé, hi ha escoltismes, aquells escoltismes carregats de "xapa" enque tot el Progrés es basa en això. Llavors, aquests professors són sempre de coneixements i habilitats; no hi ha procediments perquè el nano no aprèn a aprendre, sinó que aprèn uns àmbits concrets; fins i tot diria i això és una discussió molt peluda perquè hi ha hagut baralles grosses, amb el tema dels valors i les actituds, aquest tipus de programació -de programa- redueix els valors i les actituds a un coneixement. Jo recordo -i us en riureu- quan jo era llobatò hi havia una especialitat que era la d'ajudant de missa, i que es considerava que tu feies un bon progrés en el terreny de la Fe, perquè era una opció base, i a més en aquell moment l'Església hi estava molt; es considerava un progrés en la Fe el fet que tu sabessis llegir correctament els Evangelis -no, l'Evangeli no. Les Lectures!- sabessis ajudar el Mossèn a netejar-li el calze i portar-li no sé què, i sabessis fer el "ting, ting, ting" amb la campaneta, i tal. Es clar, fixeuvos que això és: primer, reduir un valor de creença religiosa, de Fe -que és una opció del nostre Moviment- però és reduir-ho a un coneixement o a una habilitat, a fer ting, ting, ting amb un cert art. I, per un altre cantó, és fruit absolutament d'un temps, d'un país, d'un moment, i d'un Agrupament. Perquè en un altre Agrupament, en un altre país, en un altre temps, aquesta especialitat no existeix. Llavors, com pot ser que estiguem fent el mateix Escoltisme i Guiatge amb especialitats diferents? Es clar! Perquè -com deia abans- els coneixements i les habilitats són fruit d'un temps, d'una cultura, d'un moment tecnològic, la tecnologia de la campana, ei! que era molt seriosa!

Els caps directius ja, és la comparació que en fas més sovint: el Cap directiu transmet valors, doncs mira, el seu valor, el de l'"ordeno y mando: avui fem fang". I anul·la els procediments. Com que nosaltres creiem autènticament que el que cal és obrir aquest ventall dels cinc àmbits -procediments, coneixements, habilitats, valors i aptituds- i que els coneixements i les habilitats depenen de cada projecte, necessitem d'un projecte, d'uns procediments, aprendre a aprendre a fer. I retallo. I "punto". Segueixo. (Jo quan dic tallo és que tallo la història, ara me'n vaig a una altra).

Vaig a parlar d'allò que abans han dit "s'utilitzen les fases perquè van bé i prou" (grup 3), i hi havia un altre que deia "no s'aprofundeixen les fases"; d'això el problema són les fases, però no només les fases, la base de la Pedagogia del Projecte és tot el rotllo que us he enxufat fins ara. Les fases és una manera de dur-la a terme. I avui fem la presentació pública -estem en una exclussiva mundial, o sigui, si tenim les càmeres...-.

Quantes fases té la Pedagogia del Projecte? Quatre, no? Fins ara quatre, o tres! Depèn, a partir d'avui cinc! Bé, jo recordo quan jo vaig fer la Fo.Ca. Bàsica a mi em va quedar molt marcat, em van explicar la Pedagogia del Projecte amb un motor de quatre temps; llavors era un cilindre, que és allò de l'admissió-compressió-explosió-expulsió, doncs resulta que ens explicaven a mi i al meu equip de Fo.Ca, ens van explicar la Pedagogia del Projecte en quatre fases: L'elecció-planificació-realització-avaluació. Nosaltres només hem fet una xerradeta, que és desdoblar la primera: desdoblar la primera perquè creiem que té valors molt diferents, es treballen objectius pedagògics diferents a la proposta que a l'elecció; a la proposta estem potenciant allò del saber opinar, saber escoltar, estem treballant la creativitat, la recerca d'idees, la transmissió dels meus interessos particulars i interessos de grup... és un procés, mentre que a l'elecció el joc és el joc democràtic, el treball de la institució, l'assemblea actua, fa la defensa de cada projecte; i a Llops i Daines potser no tant, però a Pioners i Caravel·les, cada patrulla-cada equip- presenta el seu projecte i el defensa, ja l'ha pre-elaborat, hi ha tota una lluita, tot un joc democràtic bonic, que bé, que creiem que com a objectius està diferenciat de la proposta. Llavors, doncs, permet analitzar els objectius de cada una de les fases amb més tranquil·litat, per què d'altra manera en el primer ho estàvem posant tot.

Jo, ara, faré ràpidament -molt ràpidament-, citaré les coses a tenir presents, els trets bàsics de cada una de les fases:

A la proposta, qui fa la proposta? Els nois i les noies, indiscutiblement. Inapel.lable. Allò de que es presenten tres caps i tal -avui em comentava la Montserrat d'un A-grupament que contesta una enquesta sobre la Pedagogia del Projecte dient:"els nois i noies fan la pluja d'idees per patrulles" Dius "hombre"! ja està bé! les institucions treballen molt bé, el petit grup treballa.

Anem a la posada en comú: eliminen aquelles que a ningú li agraden o que es creuen massa bèsties i impossibles, i se'n seleccionen unes quantes. I llavors, els caps, en posen unes quantes més...(rialles) i llavors voten. I entre parèntesi deia: "I sempre surten les nostres". I allò que dius "òndia! això sí que és ser sincers" (rialles). A mi el meu Adjunt em demana que contesti una enquesta, i li dic qualsevol cosa. Bé, això demostra que se sap tan poc: aquesta gent -i mira que jo crec que l'enquesta estava molt ben contestada, però hi havia "gazapos" o perles d'aquestes boniques, no?- i dius "psè", que va aquí se t'ha escapat, això no s'ha de fer! això vol dir que tan de bona fe que ho fa, no? La proposta sempre ve dels nanos; ara el problema, la història- i això és el que tots els caps diuen: "oh! és que nosaltres els diem: va què voleu fer? i no surt res! o surten xerrades o sigui que aquí hi ha una altra història - Paper del Cap: motivar, provocar, llençar informació, remenar idees, anar a veure coses, perquè d'aquí neixi una iniciativa. Perquè què més salvatge que a uns Llops i Daines dir-els-hi: " I ara per sisenes decidiu què voleu fer aquest mes". No surt res. Fang! (Rialles). Està clar.

Ara bé, plantegem el tema de la motivació: seria molt llarg, i sou prou adjunts com per pensar i treure idees, però el primer que fa falta per treure és rebre. "És que els nens només diuen coses de la tele". Clar, perquè només els hi entren coses de la tele. Llenceu informació, bombardegeu informació i sortides, aneu a voltar, a remenar... ja veureu com a base de rebre informació, en un moment donat, aniran sortint pre-propostes, que vosaltres podeu dir: "Ah, sí, oi, pensem'ho això, ho podríem fer?" És a partir de la proposta, que el nano ha de ser protagonista; ha estat un nano, amb un companay que, parlant-ho amb la seva sisena, ha sortit una proposta. Ara, això és més lògic que no sentar-se i dir "què fem, què fem, què fem...?"

A Llops i Daines és un crim, però és que a Pioners i Caravel.las hi ha hagut unitats que s'han tirat 2 mesos decidint què feien i han acabat -endivineu-ho- arreglant el cau!. La idea és clara. Es recullen, es fan coses que ja s'havien fet abans, fins i tot els caps, llavors es presenten, incapaços de buscar coses noves i acaben proposant allò que van fer ells quan eren Llobatons. Els interessos i prespectives van canviant, i convé estar a

l'aguait del seus interessos, perquè sino, als nens els hi cau com un nyap certes propostes dels caps. Llavors, clar, és que s'avorreixen "mira, fem fang, que s'ho passen molt bé". La idea és llençar propostes, però, llençar informació perquè a partir de la informació surtin les propostes. Bé, la idea, a l'equip general de Truc, per exemple, hi ha un taller que fem en el Fortruc que és la recerca d'informació a la premsa. Clar, jo no dic que llegiu el diari amb els LLiD, però sí sortir a fora a aprendre coses, a captar coses i d'anar al zoològic i d'anar a passejar pel barri, d'anar aquí o allà, sortiran més propostes que si diem: "va, a pensar propostes".

Important! Com es canalitza. Aquí entren en joc les Institucions. Que se n'oblidi aquella gent que amb assemblea o tots junts agafen i diuen "què voleu fer?", perquè no surt res. El petit grup, la sisena, la patrulla, i l'equip serveixen per això: aquesta és una de les dotades de contingut. Pel petit grup ha de passar a l'assemblea, hem de respectar les institucions que hi ha i fer-les viure. D'acord?.

L'elecció: el projecte el porta cada petit grup a l'assemblea i es presenta i el defensa. És presentat a tot el grup i és escollit per consens. Compte, Atenció! fa uns dies es comentava "i què passa amb aquelles unitats de Pioners i Caravel·les que cada equip presenta un projecte i no es posen d'acord?". Què fem? Dic Pioners i Caravel·les perquè potser és on més important és.

Si la resposta... en principi, una resposta seria i l'equip es compromet a fer aquella proposta ells sols i seguint treballant la vida en equip -un altre dinamisme bàsic- i aquest equip a més de la vida fa un projecte, doncs endavant, que cada equip facin un projecte. Ara, mai de la vida, partirem uns equips per fer 3 projectes que han sortit i que no ens hem posat d'acord. O sigui, la unitat és qui fa el projecte, però si un equip vol tirar endavant un projecte, té vida pròpia -això és per al dinamisme de grup- ha de tenir vida pròpia com per tirar endavant un projecte. Fa molts anys es va anul·lar una proposta molt maca, que era fer un concurs-mostra d'aparells d'energies alternatives aplicables als campaments. Es tractava de que la gent fes aquelles neveres de campaments amb energia solar. Es va anul·lar perquè, bé, va haver-hi canvi d'equips generals i es va quedar parat i no es va seguir. La proposta -el que dic no és el tema, això és allò dels coneixements -la proposta i del procediment estava en què havia de ser per equips, qui presentés la proposta, qui presentés l'artilugi, el seu enginy d'energies alternatives.

En certs casos, si hi ha suficient potència de vida d'equip, que és com ha de ser, els equips tenen o poden tenir autonomia per fer els seus projectes. A RiNG, és més discutible, a LLiD no és aconsellable, la sisena no te tanta

força com té -evidentment- o com hauria de tenir l'equip de PiC. Això és una cosa que dic, però la constatació habitualment és diferent: hem pogut constatar, o es constata, que tenen més força de cohesió, i que els caps treballen més, els caps de LLiD en sisenes, que no pas els caps de PiC en equip. Tenen més pes les sisenes que els equips, quan de fet hauria de ser al revés. L'equip hauria de ser un grup quasi autònom dintre la unitat, i en canvi, les unitats de PiC són les que van més com a ramats. Però bé, això és un altre tema.

Planificació. Qui planifica? Allò de que els caps -jo recordo el meu agrupament, que el caps recollien la proposta, se n'anaven a casa seva, feien la planificació, compraven el material i el dissabte següent ja es presentaven amb el material comprat, el no sé què ha fet i els nens realitzaven l'activitat.

S'ha acabat. Això no pot ser. Un ha d'aprendre a programar la seva vida. I a programar la meua vida i les meves vacances ho aprenc programant les activitats i les accions que faig amb la unitat. Però, ara bé, els caps han d'ajudar a això. Els caps formen part, i és una institució que existeix, en el Consell d'expedició, en el consell d'empresa, o en el consell de traçuts -cada unitat, cada branca té els seus noms- els caps hi participen i són els que fan possible- i recordeu l'inici de la meua xerrada, fan possible que aquesta activitat es porti a terme a base de garantir que els passos, que la planificació sigui correcta, sigui realista, sigui plausible. Per lo tant tenim, i tornem a fer treballar una institució, tornem a fer treballar els caps i fem treballar el nanos. Perquè allò que passava en el meu agrupament de que ho planificaven els caps, arribaven els nens, ho començaven a fer, se'ns tirava el calendari a sobre, el campament de Pasqua, les sortides, el campament d'estiu,.. i els nens arribaven un dia al cau i es trobaven que allò ja estava quasi acabat. I els nens només acabavem d'enganxar l'última cosa i -mira, que bonic! Ja hem acabat!. O sigui que resulta que ni la realització la feien els nanos. Una vegada vam fer un refugi de pedra natural, això amb una maqueta i tot bonic, que m'hi vaig tirar més hores jo que els nanos. Passa que als nanos les pedres se'ls queien, no posaven bé el ciment,.. ho hem d'entendre, els nens eren una mica..... I llavors a mi em feia tantíssima il.lusió que hi anava per les tardes, a continuar la feina, i els nens es trobaven les parets més altes del que havien fet. La pissara l'anàven tallant a mà, i com que els nens no acabaven de sortir-se'n, m'hi vaig posar jo, una setmana més i cric, cric, cric, vaig tallar totes les pissarres, fins que ho vaig acabar, sinó no s'hagués fet.

Hi ha hagut un grup meravellós que ha dit allò de que "es valoren massa els resultats". I com que el cap valora massa la caseta aquella feta, els meus nens no es van enterar gens de què era fer una caseta. Perquè es van trobar que sí, van tenir una casa; al cap d'un temps no sé qui la va remenar massa i xuff...

Sí, sí, vaig fer el meus "bricolage", i això és un tema molt sonat, però és important, sovint el cap es posa de cap, i el que està fent és satisfer primer unes certes necessitats i no precisament la necessitat d'educar, sinó la necessitat de fer aquelles coses que ell no ha estat capaç de fer, que a ell no li han deixat viure, i llavors està abocant en els seus nanos totes aquelles coses que ell desitjaria fer.

Quan porta un, dos, tres anys, ja li ha passat una mica l'energia i deixa l'escoltisme i guiatge perquè ja ho ha fet tot, o bé descobreix que el seu paper és fer de cap. I llavors comencem a tenir caps una mica preparats, ja han anat a Aprofundiment, Troca, depèn dels anys....

Bé i amb això ja he parlat de planificació, resumim: proposta, elecció, planificació, realització... ah sí, quelcom interessant va sortir l'altre dia, i és molt important valorar els èxits parcials. No s'ha d'esperar al final de tot per a avaluar. En el món de l'escola, l'educació moderna, parla d'allò de "la evaluació contínua". Doncs això que em sonava a mi -quan jo anava a l'escola, em sonava només que si aprovava la última avaluació m'aprovaven tot el curs, no feies res en tot el curs, i al juny matxacaves i t'ho aprovaven. Això no és. No és així. El que es tracta és de que el Consell d'expedició, d'aventura,... vagi fent un control periòdic de quina és la marxa del projecte i que si fa falta es convoqui assemblea per revisar certs aspectes parcials. És a dir: no hem de dir "ah, no és que ¿oi que vau voler fer això? Doncs ara aguanteu fins que s'acabi". No, ha d'haver-hi una resituació permanent i on es valorin els èxits i els fracassos -els fracassos per reconduir i els èxits per motivar. Perquè si no, ens trobem amb certs projectes d'envergadura que es moren. Els tàndems aquells amb sis bicicletes i una plataforma al mig i tal, -que em sembla que no van arribar a anar a Mallorca, per.... la qüestió és que hi ha certs projectes d'envergadura, potents difícils, que la gent es desmunta, es cansa, s'avorreix, es desmoralitza. Llavors cal un replantejament periòdic, cal valorar els èxits parcials i els fracassos parcials.

Cal que ho acabin els nois i noies, ja ho he dit -això està escrit, ho repeteixo- és importantíssim: allò de que el cap ho acaba la última nit, està acabant l'obra de teatre o els decorats per la festa de Nadal, no, això està mal planificat.

S'ha de planificar millor, i si algú s'ha de quedar són els nanos -amb els caps. Demanar permís als pares ni que siguin

les dues de la matinada. No és lògic -l'ideal és que es planifiqui bé, és clar -ara, si no és planifica bé, quin valor té per aquest nano aquell gran fracàs de dir: "jo no he estat capaç d'acabar-ho i ho ha hagut d'acabar el cap". Precisament per això ho deixem a mitges i que surti a mitges. Però no amb el pes a sobre del nen -perquè és un perdre-li "no ho vau poder acabar, i ho hem hagut d'acabar nosaltres". I a més com que els caps, aleshores, ens en fem valents, "jo! fins les tres hem hagut d'estar aquí per acabar-ho! quines ulleres que porto!" Això, a més de ser un "farol" del cap, és una fugida de la seva responsabilitat i és una tapada sobre el progrés del nano. Ho han d'acabar els nois i noies.

Important: marcar un clar i palpable fi de projecte: allò del gran "boom", allò del no se què, ha de ser clar, festiu... És clar, s'ha de fer. El nen ha de saber clarament quan ha acabat. Aquells projectes que mig s'acaben i que s'abandonen perquè ve el campament i perquè no sé què, s'han d'acabar i s'ha de celebrar el final.

Avaluació: avaluar, s'ha d'avaluar sempre. Sempre un ha d'aprendre a ser crític amb ell mateix i amb l'exterior. I s'ha d'avaluar per lo tant en dues direccions: l'eficiència del grup i l'eficiència de cada un dels membres. Hi ha hagut tendència i hi ha tendència a que només s'avalua com ha anat l'acció, no s'avalua el paper i l'actitud de cada un dels nanos, i dels caps. I cal que tothom passi per aquesta bonica i enriquidora experiència d'avaluar la seva actitud, el seu comportament i els seus resultats. Només així donem sentit a aquells dos dinamismes bàsics del nostre moviment que són: el progrés personal -només progresses en la mesura que et constaten o constates que ha progressat. Doncs si no hi ha un temps i un espai per constatar aquest progrés, no es progressa. I segon: la nostra relació amb la llei i amb la promesa, només té sentit en la mesura en que jo rebo la recompensa de veure que he estat capaç de complir amb el meu compromís.

Si ningú, ni jo mateix, em reconec el meu compromís assolit, potser aquest no existeix. El compromís no és important un dia, el compromís són dos dies els importants: el dia que el fas i el dia que l'avalues. Per tant no avaluar actituds personals, valors personals, coneixements, habilitats i procediments, és deixar dos dinamismes coixos.

"I això em sembla que acaba configurant aquests models d'escoltisme i guiatge o aquestes actuacions.

"Sí el mètode sí, però és que... d'aquella manera", "és que no el podem aplicar del tot", "és que apliquem una part però l'altra no"... No, però, ha de quadrar, i ha de quadrar no d'una forma fixa, ni estàtica, ni estreta, sinó que precisament es mou a partir del que tu vols, de la planificació que tu fas, de com tu vols avaluar, depèn de com ho vols fer, de què és el que vols fer... és el més elàstic

ELS PROCEDIMENTS

L'interès d'aquestes notes, és per tenir més clar el concepte de procediments dins d'un marc educatiu.

D'entrada, assenyalar que el considerar els procediments com a continguts d'aprenentatge, ha creat certa expectació entre els professionals de l'àmbit escolar, potser perquè s'estava acostumat a entendre els continguts com a simples coneixements de fets, conceptes i principis, i ara, en incloure-hi un nou ingredient, sembla estrany.

No es dubta de les bones raons i justificatives d'aquesta inclusió.

De fet, quan es parla de procediments cal interpretar:

- acció
- manera de fer quelcom
- saber fer,

això implica que el noi/a adquireix un tipus d'habilitats, i no únicament manuals, estratègies, pautes d'acció, maneres de fer, mètodes, els quals el possibiliten d'uns bons instruments per actuar en el seu medi o entorn.

Hom pot dir que els coneixements de fets, conceptes i principis, cada dia s'estant ampliant, donat el gran avenç social i tècnològic que vivim, i que per tant es fa difícil avui dia, d'abarcар-los tots per a poder incidir en l'entorn; tant és així que si volem pujar al tren d'aquest tipus de coneixements es farà molt difícil pujar-hi, si no estem a l'aguait de la seva marxa.

És realment molt important conèixer i tenir els procediments per a obtenir les dades o estratègies, per saber fer o pensar. Així a través de la tàctica apresada, hom podrà accedir a qualsevol tipus de coneixement. Realment allò veritablement important serà saber utilitzar el procediment més adequat en cada situació.

Alhora, els procediments comporten una seqüenciació dels passos a seguir per assolir una fita. De fet allò important, no serà l'aconseguir una fita determinada, únicament, sinó el fet d'aprendre la seqüenciació explícita de l'activitat.

És per això que cal reconèixer que ensenyar a pensar, a aprendre a aprendre, i a desenvolupar l'activitat mental estratègica, ha de ser avui també, un dels objectius irrenunciabls en l'educació.

Un altre aspecte a remarcar, i molt encertat per cert, és que en els procediments hi ha dos objectius implicats:

possible, l'únic que segueix un esquema que garanteix el compliment d'aquests objectius que ens hem de marcar. I repeteixo, i recordo, els objectius a marcar no són aprendre "nusos, natura, plàstica i orientació temporo-espacial", sinó que és aprendre a aprendre. Conduir cadascú la seva pròpia barca. Si no ho fem d'aquesta manera, el que estem fent és fer un complement d'activitats extra-escolars amb una escola més o menys bona com les que tenim al nostre país i un escoltisme i guiatge com el que tenim al nostre país.

- l'un, el que farà referència al procediment en si mateix, quant a saber com s'ha de fer,
- l'altre, fa referència a la posada en pràctica del propi procediment per fer l'activitat en si.

Em sembla que un exemple vàlid, seria fer el pa: per una part hi ha l'aprenentatge de tot el procés que suposa el fer-lo, aquest procés pot ser aplicat directament i amb modificacions a qualsevol altre tipus de realització semblant al pa; però per l'altre banda hi ha l'aprenentatge implícit de saber fer el pa, és a dir, el resultat final.

Així doncs cal destacar que, en definitiva, es tracta de posar l'accent més sobre els processos que sobre allò produït, no sobre el que fan els nois/es sinó com ho fan; cal formar processos.

De fet, tot això dins l'escoltisme i guiatge ja ho coneixem una mica; potser no hem utilitzat les mateixes paraules, però el nostre interès procurava ser el mateix. És bo doncs que estiguem propers a les inquietuds que es viu dins el món educatiu, sigui o no escolar.

JOSEP CAMPRUBI
Equip General de Branques

Abril 1989